

ЧЕРВЕНЬ Ч. 6 JUNE, 1974

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

P. XXXI. ЧЕРВЕНЬ Ч. 6

Видає Союз Українок Америки
раз у місяць за винятком серпня
Редакторка — Уляна Любович

Редакційна Колегія:

Марія Барагура, Марта Бачинська,
Лідія Бурачинська, Любов Волинець,
Наталія Іщук, Світлана Луцька, Хри-
стина Навроцька, Олександра Різник,
Марта Тарнавська. „Нашим маллятам“
редагує Г. Черінь. Розвага, забава —
ред. В. Андрушків. Мовна редакція —
Наталія Лівидько-Холідна.

Адреса Редакції:

108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003

Адреса Адміністрації:

4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141
Tel. DA 4-7304

Річна передплата в ЗСА і Канаді \$7.00
Піврічна передплата \$4.00
Річна передплата в Англії 2½ ф. ст.
Річна передплата в Австралії 5 а. д.
Річна передплата у Франції .. 20 фр.
Річна передплата в Німеччині 15 н. м.
Річна передплата в Бельгії 250 б. фр.

Поодинокое число 80 центів

На обгортці:

Браслет із скарбу Старої Рязані. 12—13 стол. по Христі. Вживаний для піддер-
жування рукавів русальних сорочок. Більше про це гл. стор. 5-та „Наша об-
кладинка“. Срібло. Позолота риткування, чернь.

Bracelet from treasure found in Staraya Ryazan. Silver. Gilding, engraving,
niello. Late 12th — early 13th Century

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England
Ukrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Notting Hill Gate
London W. 2

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
16a Prospect St.
Gleroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovich
c/o N. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2, France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
Haus der Begegnung
8 Muenchen 5, Rumfordstr. 21

OUR LIFE

VOL. XXXI. JUNE No. 6

Published by

Ukrainian National Women's League
of America, Inc.

Monthly publication except August

4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141
Tel. DA 4-7304

Editor: Ulana Llubovych
108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003

Subscription in the United States
of America \$7.00 per year, half year
\$4.00. Subscription in Canada \$7.00
per year, half year \$4.00. Subscrip-
tion in England 2½ pound sterling
per year. Subscription in Australia
5 Austr. dollars per year. Subscrip-
tion in France 20 fr. per year.

Second Class Postage, Paid at
Philadelphia, Pa.

Single Copy 80 cents

On the Front Page:

Календарець СУА

- 2 червня — Зустріч у вишневому са-
дочку — 92 Відд. СУА, Менвіл
8 червня — Ширші сходи з допо-
віддю „Мода“ — 1 Відділ СУА
в Нью Йорку
15 червня — Організаційні сходи
— 64 Відділ СУА в Нью Йорку
30 червня — Поїздка до Гантеру з
родинами — 92 Відділ, Менвіл
21 вересня — Доповідь: „Життя і
творчість М. Грушевського“ —
1 Відділ СУА, Нью Йорк
5 жовтня — 10-ліття Відділу — 82
Відділ у Нью Йорку
6 жовтня — Вишивана дитяча заба-
ва з ляльковим театром „Біло-
сніжка“ — 28 Відділ, Ньюарк
12 жовтня — „25-ліття подружнього
життя членом“ — 1 Відділ СУА,
Нью Йорк

З М І С Т :

	стор.
Червень між весною і літом	1
Русальні пісні	1
Л. Бурачинська: Нові форми ор- ганізаційної праці	2
За приміщення для музейної збірки	2
У. Любович: Дуб зламався... (Па- м'яті Д. Щербаківського)	3
С. Геруляк: Русалія — мандрівки в минуле	4
Наша обкладинка	5
М. Тарнавська: Небо — її стіхія, вона літає	8
Із листів до Головної Управи Калейдоскоп жіночого життя (Опр. С. Луцька)	9
Відгуки. Листування редакції	10
Вісті з Централі	11
Хроніка Округ:	12
Округа Огайо	15
Округа Нової Англії	21
СФУЖО:	
Архів О. Кисілевської. Підго- това Конгресу. ОЖП Арген- тина. Вісті.	23
Our Life:	
L. Wolynetz: Anna Yaroslavna. Educational Conference. Activities of Br. 32. Semi- annual report of Br. 60	25
Наше харчування: Старосвітське печиво. Куховарські назви.	28
Українська вишивка: Комплет для дівчинки	29
Розвага-Забава (для дошкільнят)	30
Замість квітів. Посмертні згадки.	32
Річні Збори	Обкладинка 3—4

Купуйте найновіші видання СУА:

Р. Завадовича: ЧАРОДІЙНІ МУЗИКИ
Діми: КІТ-МУЗИКА

Ціна по 2.50 дол. за примірник
Замовляти через Централю СУА

- 19 жовтня — 10-ліття Відділу — 83
Відділ СУА в Нью Йорку
27 жовтня — „День Союзянки“ —
Окружна Рада Нью Джерзі
17 листопада — Китайська лотерія —
28 Відділ СУА, Ньюарк
24 листопада — Ярмарок — 83 Від-
діл СУА в Нью Йорку
14 грудня — Річні Загальні Збори —
1 Відділ СУА, Нью Йорк
5 січня 1975. — Різдвяна зустріч —
28 Відділ СУА, Ньюарк
12 січня 1975 — Ялинка — 83 Відділ
СУА в Нью Йорку

ЧЕРВЕНЬ — МІЖ ВЕСНОЮ І ЛІТОМ

У червні зелень міняє свої тони, стає темною, спілою, насиченою.

У нашому міському житті цей місяць виповнений по береги різними передвакаційними імпрезами, зв'язаними теж із закінченням шкільного року, підготовкою до таборів, літніх мандрівок, подорожей.

Союз Українок Америки стоїть уже під знаком Конвенції, що має відбутися на переломі листопада і грудня, а яка буде получена з святкуванням 50-ліття нашої організації. Жваво діє Конвенційний Комітет, Редакційна Комісія підготовляє до друку Конвенційну книгу з історією СУА, його Округ та Відділів.

У червні припадає річниця Жіночого Конгресу, що відбувся у 50-ліття жіночого руху в Україні — в Станиславові, в червні 1934 року. Йому призначили ми місце в наступному числі Н. Ж. Стараємося про зв'язок з учасницями того Конгресу, його організаторками, щоб матеріали з писаних документів, журналів, оживити особистими нотками спогадів та вражень учасниць. Це в руках членки нашої Колегії Люби Волинець.

Суто червнева тема в цьому числі — це про „Русалії“. Авторка Слава Геруляк — мистець, що в своїх керамічних скульптурах часто використовує тематику української мітології. Між її творами знайдемо скульптури русалок, Віл та інших постатей, створених уявою та віруваннями наших предків. Сьогодні познайомить вона нас із тим, як святкували вони „Русалії“.

В уяві наших предків по лісах літали русалки Віли. У модерні часи літають у небесних просторах жінки-літунки. Недавно в англомовній частині Н. Ж. писали ми про жінок-астронавток, сьогодні в нас інтерв'ю з молодою літункою Олею Цегельською.

В червні — трагічна річниця смерті, добровільної смерті, Данила Щербаківського, музеолога, етнографа, що згинув 6 червня 1927 р. у хвилях Дніпра, у протесті проти нищення пам'яток, збірок української етнографії і культури. Йому, мало знаному, особливо близькому нашому жіноцтву якраз через свої зацікавлення етнографією, народнім мистецтвом, присвячуємо в цьому числі окрему сторінку.

Ще раз звертаємо увагу наших читачок на опитник, що його ми помістили в попередньому числі Н. Ж. і про-

РУСАЛЬНІ ПІСНІ

... Ой, біжить, біжить мала дівонька,
А за єю та русалонька:
„Ти послухай мене, красна панночко,
Загадаю тобі три загадоньки,
Як угадаєш — до батька пушу,
Не угадаєш — до себе візьму;
Ой, що росте без коріння,
А що біжить без повода,
А що цвіте да без цвіту?“
„Камінь росте без коріння,
Вода біжить без повода,
Папороть росте да без цвіту“.
Панночка загадочок не вгадала
Русалочка панночку залоскотала...

... Ой, поведу я русалочок до бору,
А самий вернуся додому.
Ідіте, русалки, ідіте,
Да нашого жита не ломіте...
Да наше житечко в колосочку,
Да наші дівоньки у віночку“...

* * *

„Проведу русалочок до бору,
Сама вернуся додому...
Проводили русалочки, проводили
Щоб вони до нас не ходили,
Да нашого житечка не ломили,
Да наших дівочок не ловили...“

(Чубинський, стор. 180—190)

симо присилати відповіді, по зможі скоро, ще перед вакаціями, але не пізніше, як до 15 серпня 1974 р.

Через перевантаження звітами та хроніками, багато матеріалу мусіли ми відложити, але сподіваємося, що скоро знайдеться на все місце.

Читачки дістають уже „Наше Життя“ з меншим опізненням, тож надіємося, що доженемо час. Дай Боже!

Перед вакаціями всім бажаємо гарного, корисного відпочинку!

Вироблення членки! Це є ціль, до якої змагаємо в наших організаціях. Існують для того різні засоби. Вони міняються з часом і вимогами членства. Тому кожна організація повинна провірювати їх час від часу і впроваджувати щось нового.

Чому це є потрібне? Ідея, що лягла в оснсу кожної організації, є та сама для одного чи двох поколінь. Але спосіб, яким переводимо їх у життя, міняється, залежно від умовин життя і праці. Наприклад, візьмімо почуття патріотизму. На рідних землях ми не мусіли творити його від самих осков, бо воно виростало в нас разом із соками рідної землі. А на поселеннях мусимо дбайливо плекати його, а не раз і викликати знутри душі, де воно стоїть придавлене зовнішніми враженнями.

Тому подумаймо про нові засоби засвоюваня ідей і переконань. Їх випрацювали досвідчені суспільства. Це не значить, що ми не можемо видумати своїх, власних. До того теж прийдемо. Але наперед пригляньмося до чужих.

Вироблене суспільство, серед якого тепер живемо, випрацювало різні форми діяння. Залежно від характеру справи, від роду членства стосують ту чи іншу форму зборів і її обговорення. Це активізує думку й притягає до ближчої участі й менш активних. Це дає кожній одиниці почуття участі й вияву.

Тут вичислимо кілька зразків таких засобів:

Форум. Новий почин чи суперечну справу насвітлюємо при помочі відкритої дискусії. Потрібно модератора, доповідача і більшої кількості публіки (25 осіб і більше). Приклад: впровадження стандартної вкладки в організації, або — чи оправдані поїздки в Україну?

Панель. Обговорення якоїсь трудної справи, що вимагає участі спеціалістів. Потрібно модератора, трьох або чотирьох спеціалістів і публіки. Модератор накрес-

лює справу, а спеціалісти насвітлюють її кожен із своєї точки погляду. Публіка може ставити питання. На кінці модератор робить висновки. Приклад: (внутр.) чи жіноча організація має служити власній громаді у кожному напрямку, чи вибрати собі в громаді одну якусь ділянку і виключно їй присвятитись?

Симпозіум. Обговорення однієї якоїсь теми при помочі кількох доповідачів. Потрібно модератора, трьох чи чотирьох доповідачів та публіки. Доповіді охоплюють різні фази тієї теми, що слідує по собі. Дискусійного моменту тут немає. Приклад: Ушанування роковин якоїсь видатної постаті.

Групова дискусія. Обговорення якоїсь новини громадського чи організаційного життя, в якій є вказаний вишкіл. Потрібний фаховий провідник групи і 6—10 учасників. Приклад: як приєднувати членство, або як інформувати своє оточення про сучасні події в Україні?

Найбільшим проектом того роду є **конференції**. Це є наради цілої групи або територіяльної одиниці над новою програмою, новим почином, новим завданням. Така нарада вимагає довшої підготовки. В ній заангажована більша група людей, як у підготові, так у розгорненні програми.

Наприклад: введення нових методів суспільної опіки чи культ.-освітньої праці.

А на кінці згадаю експеримент, що його свідком присутні були вчора. Це є **звітна зустріч**, яка дала перегляд організаційних справ у різних країнах. Це є спроба звіту, якою ми успішно заступили звіти з діяльності наших складових організацій. Ці звіти з діяльності можна перебити і роздати. Але вилвити те питоменне кожній країні, порівняти проблеми, шукати їх розв'язку — це може лиш отаке збірне обговорення.

Маємо ще один засіб контакту з членством, що є мало використаний до тепер. Це є **об'їздка осе-**

редків. Нова людина з новою темою завжди притягає членство. Американське чи канадійське суспільство знає такі lecture tour. Правда, масштаби їх великі і тому ці тури обіймають великі міста та покривають великі кошти дороги. А в нас масштаби менші, але об'їздка однієї Округи чи провінції зовсім можлива. Наприклад, коли б до ЗСА приїхала громадська діячка з Канади, чи не послушали б її Відділи жіночих організацій? Чи навпаки. Або при поїздки до Євро-

За приміщення для музейної збірки

Високсповажани і Дорогі Пані!

У відповідь на статтю Головної Управи СУА, яка була поміщена в „Свободі“ з 2 травня ц. р., пересилаю 50 доларів на фонд здобуття приміщення для нашого власного Музею. Три покоління збирали експонати в рідному краю, перевезли за море, щоб тут затратились, а праця наша пішла на марне!

Не допустім до того — кожна з нас, по змозі, а здобудемо ціль!

Софія Олесницька

членка СУА від 13 березня 1950 р.

пи, що її багато наших діячок тепер підприймає — чи не могли б вони відвідати централі наших складових організацій або й завітати до якогось малого осередку?

Працюймо над членкою! Поза вшануванням роковин, поза врочистими бенкетами, поза веселими вечорами, поза діловими сходами — їй потрібно громадського погляду, оцінки, зрозуміння. А цього досягається такими діловими зустрічами, що їх треба влаштувати що якийсь час.

Примітка: Цю тему порушила авторка на Світовій Сесії СФУЖО дня 31 жовтня 1973 р. в Торонто.

Дуб зламався...

„Дуб зламався... Дуб міцний, упертий, по-лицарському чесний, що стояв на сторожі інтересів української культури, української науки і музейної справи“.

Так писав про добровільну смерть Данила Щербаківського один із його фахових співробітників. А академік Сергій Єфремов у прощальному слові говорив:

„Смерть Данила Щербаківського — голосний крик змученої душі громадянина, крик дією, щоб звернути увагу громадянства на ненормальності в сфері його роботи, і крик цей, останній громадський учинок небіжчика не мусить пролунати марно“

Сам Данило Щербаківський, який був глибоко релігійним, у листах до рідних писав, що цілком уявляє собі всю глибину вчинку, який збирався зробити, просив вибачення за горе, якого цей учинок їм завдасть, але іншого шляху для рятування справи, якій віддав найкращі роки свого життя, він не бачить.

Хто ж він був, і яка це була справа, за яку вирішив віддати життя цей музеолог, археолог, етнограф та педагог?

Родився він у 1877 р. і ріс у селі Шпичинці на Київщині. Село положене в околиці, яка була свідком багатьох історичних подій із часів Богдана Хмельницького і гайдамаччини. За переказами, церкву в цьому селі збудував один із учасників гайдамацького повстання. Священиком у тій церкві був батько Данила, який приятелював із проф. Володимиром Антоновичем, Тадеєм Рильським та іншими провідними діячами старої української громади. Зацікавлення старовиною напевно народилося вже в наймолодші роки життя Данила та його брата Вадима ще в рідному селі.

Закінчив Данило Щербаківський історично-філологічний факультет Київського університету, де був улюбленим учнем історика Воло-

димира Антоновича. Готувався він до наукової діяльності в ділянці археології. Був це час, на початку нашого століття, багатий у відкриття в різних місцях України, в тому теж у Києві, залишків незначної досі неолітичної культури, яка одержала назву „Трипільської“ У молодого вченого поряд з археологією були живі зацікавлення українською етнографією. Коли його, як фахівця археолога, післали в південні райони Київщини та суміжної Херсонщини, він переводить не тільки археологічні дослідження, але збирає етнографічні матеріали.

Деякий час був викладачем у гімназії в Умані. Там не тільки продовжує свою наукову роботу, але захоплює до збирання пам'яток старовини та виробів народнього мистецтва своїх учнів, з якими влітку робить експедиції на села. Відкрив він тоді залишки селища людей кам'яної доби, трипільської культури біля села Сущівки, де дослідження ведуться й досі.

Його популярність довела до того, що царська влада визнала його „неблагонадійним“. Він переїздить до Києва і від 1910 року стає кустосом етнографічного та історично-побутового музею у Києві, де працює з його основоположником Миколою Біляшевським. За короткий час ця збірка стала однією із найбагатших на Україні. При тому співпрацює він з етнографами інших осередків, в тому теж Галичини.

У 1912 році почав об'їздки музеїв, починаючи від Москви, далі відвідує Львів, Краків, Відень, Берлін, Дрезден, Мюнхен, Прагу, Венецію, Верону та інші міста Європи.

Зацікавлення етнографією та пам'ятками історії важать у його житті незалежно від обставин та умовин. У 1914 р. як старшина артилерії бере участь у війні на території Галичини та Буковини. Тут, інколи всупереч військовим

інтересам, боронить від знищення пам'ятки української історії, культури, мистецтва, наприклад забороняє обстрілювати старовинні українські церкви чи дзвіниці. З війни привіз він чимало записок та етнографічних матеріалів, які готувався видати друком. Частина їх, яка врятувалася, була видана у Празі 1926 р.

Під час революції не припиняє він своєї діяльності збирача та музеолога. Крім праці в різних наукових інституціях, повертається до Історичного Музею. Для збірки присвячує він не тільки свої матеріальні засоби. Музейні робітники були слабо оплачувані, і не раз доводилося Щербаківському заробляти вантаженням дров, або жититися лободою, яку збирав у парку. Проявляє він неабияку відвагу стараючися охоронити від знищення пам'ятки культури, предмети мистецтва, архіви, бібліотеки під час руйнування панських палаців та маєтків. Не раз на власних плечах, або ручним візком привозив до музею врятовані предмети. Йому приписують біля 30,000 речей, які придбав сам або при допомозі учнів і друзів для Музею у Києві.

Не менш відважно старався рятувати мистецькі цінності, коли, під претекстом допомоги для голодуючих у Росії, у 1920 р. почали забирати з України церковні цінності. Щербаківський рятував, що було можливо, озброєний тільки у мандат комісії для охорони пам'яток мистецтва, при чому наражався на безпосередню особисту небезпеку з боку чекістів.

Відважний, але ж і лицарсько чесний, він не міг і не вмів, говорячи словами його прощального листа „боротися з кваліфікованою тідлістю“ Після короткого етапу вільного розвитку національної культури та науки, який був тільки підступом на те, щоб виявити справжні сили українського наукового та культурного світу, по-

РУСАЛІЇ — МАНДРІВКИ В МИНУЛЕ

чалася підступна акція нищення. В Музеї, як і в інших інституціях, появилися некваліфіковані працівники, без окреслених призначень, які в дійсності робили підривну роботу. Почалася нагінка. Коли Данило Щербаківський домагався технічних і матеріальних засобів, конечних для консервації музейних предметів, підставлені люди почали обвинувачувати його в тому, що це він нищить їх. Супроти такої підлоти не вмів знайти він іншої зброї, як віддати самого себе в жертву. Увечорі 6 червня 1927 року кинувся він з мосту у хвилі Дніпра. Його тіло виніс Дніпро на беріг проти Видубицького монастиря, який мабуть ще від княжих часів носив ту назву від того, що там „видибали“ його жертви.

Хоронили його після судової експертизи в Музейному Городку Києво Печерської Лаври із усіми почестями. Обурене громадянство відкинуло вінки від Історичного Музею. Археолог Петро Курінний під час своєї промови вкинув у могилу, стародавнім звичаєм монету, щоб визначити дату похорону.

Громадянство зареагувало чинно на його смерть. Домагалися слідства, але його скоро припинено. Численні вчені (81), серед них Михайло Грушевський, С. Єфремов, Корчак-Чепурівський, Катерина Антонович, підписали звернення до уряду у цій справі, але його не опубліковано. В 1934 р. могилу Щербаківського, яка, хоч занедбана, свідчила про справу, зрівняно, а на її місці появилася будка із газованою водою.

Тепер, правда, почали знову писати в Україні про Щербаківського, бож годі поминути те, що він залишив по собі. У журналі „Народна творчість та етнографія“ (Ч. 5 ІХ-Х, 1968 р.) у статті під промовистим наголовком „Ревний колекціонер і невтомний дослідник“ автор жаліє, що з-під пера Щербаківського вийшло тільки декілька праць, у яких знайшла вияв тільки дрібна частина його величезного знання.

Може дослідники наступних поколінь знайдуть його могилу та монету, що її вкинув туди на похороні його співробітник Петро

Минають роки, століття, і давні звичаї наших предків поволі припадають пилом забуття. Із старих, пишних обрядів, вірувань залишилися фрагменти, заховані нераз у піснях, переказах або тільки самі їх назви. Вже на наших очах пропало і далі зникає безслідно бага-

Серед багатьох предметів викопаних у Києві, які тепер зберігаються в Київському музеї, є срібні браслети, праці київських майстрів-ювелірів XI—XII століть. У Російському Державному музеї є теж браслети, які стилістично і тематично подібні до київських. Ро-

Глек із зображенням старослов'янського календаря, IV. стол. по Христі.

Vase depicting Old Slavonic calendar from 4th century A.D.

то духових і матеріальних цінностей, надбань минулих поколінь.

Але часом трапляється, що через щасливий збіг обставин дістаються в руки науковців матеріали, які допомагають відтворити частину старовинних обрядів. Такими матеріалами є переважно предмети знайдені в часі археологічних розкопів.

Курінний і, може, ствердять, що він згинув з метою збудити, зрушити сумління громадянства і скерувати його на оборону пам'яток культури, етнографії та виробів народнього мистецтва.

сійський учений Б. А. Рибаків до- вів, що ті браслети були вживані нашими предками в русальному ритуалі. Зображення на них вириті гострим інструментом. Деякі частини вкриті т. зв. черню (niello), рідше — місцями позолочені. Ці браслети є надзвичайно важливим документом для наświetлення „Русалій“: зображення на них графічно ілюструють деякі моменти і дієвих осіб із тих святкувань. На підставі цього ілюстративного матеріалу можемо відтворити одяг, музичні інструменти, звичаї, обряди, а найголовніше, саму ідею Русалій.

На керамічному дзбанку, знай-

Деталь браслета. Срібло. Ритування, чернь. XII ст. по Христі. Держ. Музей. Section of a bracelet. Silver. Engraving, niello. 12th Century. State Museum.

деному в селі Рсманьки коло Києва, зображено найбільш детальний слов'янський календар із четвертого століття по Христі (копія цього дзбанка переходується в УВАН у Нью Йорку). В цьому календарі свято Купала, яке припадає 1 а 24 червня, є зазначене двома хрестиками в колах, що символізує два сонця. Це є час зрівняння дня з ніччю „еквіноксу“ Два сонця означають також час, коли сонце ділить рік надвоє: в зимовому святі Корочуна, а в літньому святі Русалій. Свято Купала попереджував т. зв. „Русальний тиждень“, який завершувався купальною ніччю з цілою системою обрядів, як: шукання квіту папороті, цілющого зілля, скакання через вогонь, кидання вінків на воду, ворожіння тощо. Свято Купала було завершенням літніх святкувань присвячених русалкам і воді (Русалій), із звеличенням сонця, а тим самим вогню.

Для наших предків хліборобів місяць червень був дуже важливим з огляду на майбутній урожай. Тоді ж бо на полях квітнувало збіжжя, а на деревах цвіт переміювався в овоч. Урожай залежний був від дощу у відповідну пору й у відповідній кількості. Ще в неолітичних часах, або й раніше, творча уява наших предків створила

ряд божеств, які заселяли природу і нею піклувалися. Божествами всди й дощу були водні русалки, уявні жіночі постаті, які жили в річках, ставах, криницях і колодязях. Тому ріки вважали святими,

Зображення дівчини в ритуальній сорочці, яка танцює. Срібло, ритування, чернь, XII стол. Київський Державний Історичний Музей.

Representation of a girl dancing in a special shirt with long sleeves. Silver, engraving, niello, 12th Century. Kiev State History Museum

Наша обкладинка

На нашій обкладинці — археологічна знахідка — браслет уживаний до підтримання рукавів русальних сорочок. У лівій частині бачимо дівчину, вдягнену в „русальну сорочку“ з довгими вишиваними рукавами, що наслідують крила русалки Віли. Дівчина п'є ритуальний напій (пиво або мед). На ній, поверх сорочки плахта, а біля ніг „скурата“, маска вживана в часі „Русалій“. Про це більше в статті Слави Геруляк.

Цей браслет — археологічна знахідка, тож хочеться задержати над цією незвичайно цікавою ділянкою наукових пошуків і дослідів. Її основа — залишки давньої людської культури, які знаходять головню під поверхнею землі, в давніх могилах, гробівцях С В Серам (С. W. Seram) у своїй надзвичайно сенсаційно написаній книжці п наг. „Боги, гроби і вчені“, яка вийшла в німецькій мові і була перекладена на 27 мов, у вступі говорить, що наукові праці з ділянки археології займаються самими обслідуваннями, технічними даними і під тим скрили, наче б поховали, саму, поєну романтики, історію тих знахідок. Він каже: „Нема науки більш пригодницької від археології, якщо під поняттям пригоди розуміти з'єднання духа й чину“.

Справді, не говорячи про досліди над археологічними знахідками, щораз то досконаліші методи їх опрацювання, опису, наукових висновків, сама історія археологів, що й чому спрямовувало їх шукати і знаходити сліди минулого закопані в землі, це наче детективний роман, у якому знання, логіка, але теж інтуїція і припадок ведуть людину до надзвичайних вислідів.

Романтику археологічних викопалин і несподіванки, які вони скривають, може пригадати собі дехто з нас, тих, які мали можливість слідувати за розкопками в Крилосі, біля Галича, давньої столиці князів. Дослідами проводив наш учений проф. д-р Ярослав Пастернак, а відкрили вони не тільки фундаменти катедри, але на т. зв. „Золотому тоці“ багато дорогіших і цікавих предметів. Знайшли тоді скелет молодої дівчини з одягом та прикрасами й багато промовистих знахідок. Стали вони предметом не тільки наукових дослідів, але й надхненням для мистців. Був задум фільму на тему історії тієї дів-

Зображення бога Сімаргла. Срібло, ритування, чернь. XII стол. Київський Державний Історичний Музей.

Representation of a god Simarhl. Silver, engraving, niello, 12th century

а вода мала властивість освячуючу та очищувальну.

Почитали теж крилатих русалок Віл, які були південно-слов'янського походження. Болгарські етнопграфи списують Віл як дуже гарних дівчат із довгими волоссям і крилами. Вони появлялися на весну, коли поля потребували дощу. Віли пролітали понад полями, тримаючи в руках ріг повний роси. Коли роса змочувала поля, на збіжжі творилися колоски. В червні, „місяці русалок“, Віли допомагали запилювати цвіт збіжжя і тим самим запевняли майбутній урожай.

До кола божеств входив теж бог „Сімаргл“, правдоподібно перського походження (Сімург). Сімаргл — крилате ество, охоронець рясності, насіння, коріння і посередник поміж небом і землею. Графічне зображення Сімаргла не стабільне. З часом він дістає більше назв. Спершу це крилате створіння представляли або з пташи-

чини (сценарій писав В. Софронів-Левіцький).

Хотілось би знати: що далі з розкопами в Крилосі? Чи чомусь присипав їх наново пил забуття? Бо й археологічні розкопи можуть стати небажаними історичними свідками..

ною головою, з двома лапами та стилізованими крилами, або як грифона з головою орла. В тих зображеннях він найбільш подібний до свого праобразу перського бога Сімурга. Часом показували його як чотириногу крилату звірину з обличчям собаки (собака — символ вірності й охорони). Тоді звали його Собако-птахом.

На одному з браслетів показано жінку, яка в лівій руці тримає ріг із ритуальним напоєм, а правою дотикається крилатого створіння, яке начебто виростає з землі, як рослина. Його вузьке, рослиноподібне тіло покрите крапками, як це буває в зображеннях стилізованого хмелю. Хвіст цієї істоти подібний до коріння рослин. Правдоподібно, є це перетвілення старовинного Сімаргла в бога Переплута. Назва ця вже місцевого походження від слова переплітати. (Характеристична риса рослинності — це попереpltуване коріння, або галуззя — особливо якщо йдеться про хміль).

Для звеличання тих божеств наші предки святкували Русалії. Святкування складалися з передхристиянських ритуалів, молитов до русалок, до божеств води і плодючості. Люди вірили, що тим спо-

собом привернуть до себе ласку невидимих істот, і тим самим осітний урожай буде запевнений. Влаштовували в їх честь ігрища, змагання, ритуальні танки. Вони вірили, що чим веселіші, чим більш розгульні будуть їхні святкування, тим кращі, багатші, рясніші будуть плоди восени. В Русаліях брали участь усі. Навіть князигі й боярині покидали церковні відправи, вдягали шиту для цієї нагоди одіж, закривали обличчя масками „скуратами“ і спішили, за словами літсписця, на „бісовські ігрища“ Викликало це сильний протест духовенства, яке старалося всякими засобами ті свята припинити. Київський літописець про цей звичай висловлюється так:

„...диявол лъстить и другими нра-ви всяюзическими привабляя ни от бога, троубами, и скомрахи, гусльми и роусальи...“

В Печерському Патерику, в легенді про св. Ніфонта є частинний опис русальних свякувань:

„Умисли сатана, како отвратити людей от церкви, и собрав беси, преобрази в человеки, и идяше в соборе, велице упестрене в град, ови біяху в бубни, друзіе в козици и в сопели сопяху, инии же возложше на ся

Деталь із зображенням жінки, яка тримає ріг із ритуальним напоєм.

Detail of a section of a 12th century bracelet representing rusalial revelries woman drinking from ritual cup. Silver engraving. niello

Зображення людини в часі гриш.
Срібло, ритування, чернь. XII ст.
Representation of a warrior taking
part in a tournament. Silver, engraving,
niello, 12th Century

скурати, деяку на глумлення человеком, и нарекошо огри те русалия“.

Не зважаючи на гострі виступи духовенства проти русальних святкувань, старі звичаї, закріплені в народі довгими століттями, вперто задержувалися.

Майже до наших часів святкували по селах Русальний або Клепальний тиждень, що припадав на час літнього свята Вознесіння, або т. зв. Зелених Свят. У тому часі відбувалися радісні та пишні гульбища. Люди переодягалися, маскувалися, грали на сопілках, бубнах, танцювали. Зовсім так, як описували русалії старі літописи 11—13 стол. (С. Килимник: Український Рік у народніх звичаях в історичному освітленні. Том IV).

Повертаючись до браслетів, то вважалось, що багато з орнаментальних мотивів на них посідали магічну, оборонну силу і були зв'язані з поняттям плодючості. Самі браслети мали специфічне завдання. Вони піддержували дуже довгі рукави вишиваної сорочки, яка була вживана виключно на Русалії. Ця довга сорочка була від пояса закрита плахтою. В часі ритуальних танців жінки скидали браслети і довгі рукави перетворювалися в крила. Ці танки виконувалися в честь літаючої крила-

тої русалки Віли. Можемо собі уявити фантастичну картину: танцюючі жіночі постаті при мерехтливій палаючій вогнищі, у теплу червону ніч під небесним склепінням із мільярдами зір! У повітрі, насиченім запахом квітучих трав, лунали русальні співі. Ті пісні супроводили музиканти на гусях, сопілках, бубнах. Такого музику, що грає на гусях, зображено на браслеті.

Головним заняттям мужчин під час Русалії були різкого роду змагання, герці та ігрища. Символізували ті змагання боротьбу з усім злим і віру в остаточну перемогу добра. На браслеті маємо зображення одного з воїнів у вишиваній сорочці з піднесеною шаблею та із щитом.

У більшості браслети поділені горизонтально на дві зони: горішня частина складається з кількох аркад, що звичайно символізують небесне склепіння. Також птаці, що лише вони одні могли злітати понад хмари і бути посередниками поміж дощевими хмарами й рослинністю на землі, символізували небо. В аркадах зображені поодинокі постаті: дівчата з довгими рукавами переодягнені за русалок — Віл; мужчини — Русальці; фантастичні постаті, напів люди напів звірі, крилатий бог Сімаргл з аврелею довкруги голови, дерево життя, якого квіти звисають додолу.

Долішню частину браслета інтерпретують як підземелля, де лежить коріння рослин, яке розростається на боки, або як воду, яку звичайно представляють хвилястою лінією, або плетінкою. Вода, скомбінована з корінням рослин, зображувала головну ідею Русалії — моління про небесну воду для рослин.

З рослинних орнаментів, крім папороті, звертає увагу часте зображення хмелю в різних стадіях розвитку. Хміль для наших предків був священною рослиною. В першу чергу він символізував плодючість і тим самим був широко вживаний у весільному ритуалі. З хмелю робили мед і пиво, ритуальні напої в часі таких обрядів, як весілля чи Русалії. На одному з браслетів бачимо з одного боку дівчину-русалку Вілу, а з другого мужчину-Русальця, які п'ють із

чаш пиво або мед. Тому не дивно, що до нас дійшло багато пісень про хміль. Ось пісня про пиво, до рефрен „ой, леле“ свідчить про її старовинність:

Наваримо, наваримо зеленого пива,
Ой леле, ой леле, зеленого пива.

З того пива, з того пива усі посідаймо
Ой леле, ой леле, усі посідаймо.

З того пива, з того пива усі
заспіваймо
Ой леле, ой леле, усі заспіваймо.

З того пива, з того пива усі полягаймо
Ой леле, ой леле, усі полягаймо.

З того пива, з того пива усі
повтікаймо
Ой леле, ой леле, усі повтікаймо.

Зображення гусяря. Срібло, ритування, чернь. XII ст. Київський Державний Історичний Музей.
Representation of the lute player.
Silver, engraving, niello, 12th Cen.

Ця пісня — це, певно, залишки якогось старовинного ритуалу, яка, як багато інших, перейшла до дитячого репертуару і в той спосіб задержалася до наших часів.

Тим малим предметам, які чудом уціліли впродовж сотень років лихоліття, і тим пісням, що збереглися в нашому співучому народі, завдячуємо краще зрозуміння нашого минулого. Відомості про звичаї наших предків ми повинні вивчати і цінити, бо ж це спадщина, яка збагачує культурну скарбницю цілого українського народу і яку треба зберігати для майбутніх поколінь.

Оля Цегельська, інструктор літунства, в літаку
Olha Cehelska, certified flight instructor, in the cockpit

Їдемо фльоридським „тернпайксом“ на південь в напрямі Маямі, і Оля несподіваю просить зупинити авто:

„Мусите вийти на хвилинку і подивитися: такого неба, як на Фльориді, ви ніде не побачите!“ Фірмамент залитий темнотою пізнього вечора і над нами блищать сузір'я далеких констеляцій. — Зоряне небо здавна зачаровувало людину: таємнича нерозгаданих світів примушувала до філософської контемплляції, до роздумувань над загадкою життя. Під зорями людина бачила і саму себе у більш правдивій перспективі, під знаком вічності. Але кожен бачить у зорях щось своє, власне. Для романтиків „ночі повні зір“ є джерелом поетичного надхнення, для закоханих „Ніч яка, Господи!...“ — це найкраще оточення для любовної зустрічі. Що ж бачить у зорях Оля? В Олі є щось із романтика. Вже сам факт, що вона затримує авто, щоб нам серед ночі, посеред фльоридської автостради, передати своє захоплення зорями небом, говорить про це вимовно. Та зоряне небо для Олі — це більше, як романтика. Це її життєва стихія, що тягне, мов магнет, що кличе, пориває до себе. Бо Оля не тільки оглядає фірмамент з перспективи фльоридського „тернпайку“ Вожа „живе“ в небі, вона літає.

Оля не читала „Планети людей“, вона не знає про французького письменника-мислителя, що був пілотом. Але коли слухаю її розповіді, мені нагадуються слова Антуана де Сент Екзюпері, який писав: „Земля краще за всі книги допомагає нам збагнути самих себе. Бо вона чинить нам опір. Людина пізнає себе у змаганні з перешкодами. Проте, щоб подолати їх, потрібне знаряддя. Потрібний рубанок чи плуг. Ходячи коло землі, хлібороб по троху вириває в природи деякі з її таємниць і добуває вселюдську правду. Так само й літак — знаряддя, що прокладає повітряні дороги, приводить людину до всіх одвічних питань“. Оля — 27-літня молода людина, але в неї вже досить справжнього життєвого досвіду, щоб цікавитись „одвічними питаннями“, щоб пробувати збагнути саму себе, і вона, немов несвідома послідовниця Сент Екзюпері, робить це за допомогою літака — машини, що — як казав цей письменник-пілот — є „знаряддям пізнання“

Справжня професія Олі Цегельської — музика. Оля має ступінь Bachelor of Arts in Music Education з Темпел університету в Філадельфії та вищі студії до ступеня Certified Music Therapist з Маямського університету. Коли слухаю про її „інтершин“ у психіатричній лікарні в Атланти,

Джорджія, про приватні лекції музики для психічно незбалансованих дітей і про заспокійливі наслідки цієї терапії, видається на перший погляд, що ця професія не має ніякого відношення до літунства. Але це тільки на перший погляд. Оля є не лише вчителем музики, спеціалістом від музичної терапії. Вона теж — вчитель літання (Certified flight instructor) і літання вважає найкращою терапією не тільки для себе самої, але і для своїх учнів.

„Щоб стати спеціалістом музичної терапії кандидат сам мусить піддатися аналізі, мусить пізнати самого себе“ — каже Оля. Підібно і з літанням. „На самоті з небом, у повітрі, між хмарами я пізнаю себе, віднаходжу віру в себе, у власні сили. Кермуючи літаком, ви мусите самостійно думати, самостійно рішати — ніхто не зробить цього за вас, ніхто не зніме з ваших плечей відповідальності. Від ваших вчинків може залежати не тільки ваше власне життя, але і життя пасажирів, які мають до вас довіря. Пілот мусить виявляти максимальну зрівноваженість і зрілість. Він мусить бути свідомий своїх можливостей і своїх обмежень. Успішний політ починається від реалістичної оцінки ситуації (чи їхати в таку погоду?), від солідної підготовки (чи машина провірена?), від наперед обдуманого плану. Успіх польоту, як і успіх в житті, це не випадковий збіг обставин, це логічний наслідок знання, уваги, пильності і праці“

Оля з місяністичним просто захопленням — поручає науку літання молодим жінкам.

„Жінки часто бояться виявити себе й у висліді попадають у депресію, виказують симптоми, що часто трапляються мешканцям таборів воєннополованих: апатичне безділля. Згори накинуті ролі перешкоджають ростові їхньої індивідуальності. Коли посадити рослину в тісний горщик, її розвиток буде стриманий, вона навіть може загинути. Дайте їй, нато-

мість, сонце і простір — і вона досягне повного свого потенціалу. Літання дає необмежені можливості для розвитку особовості. Воно буде характер. Воно вчить людину пізнавати себе саму й реалістично оцінювати свої можливості. Воно надає людині більшої віри в себе, почуття самосповаги й власної гідності“.

Що привело Олю Цегельську до цієї будь-що-будь незвичайної професії? Влітку 1970 року, си-

ських і письмових іспитів Оля здобула звання інструктора літання Certified flight instructor, а ось біжучого року вона досягнула т. зв. Instrument rating — трудний ступінь в кар'єрі пілота, який дає змогу керувати літаком за допомогою самих тільки інструментів. В майбутньому Оля завзялася здобути ще Multiple engine rating, щоб мати право і вміння керувати теж кількома-торовим літаком. Тепер Оля літає

вже батьківську та материнську апробату, але зуміла навіть передати д-рові Юрієві Цегельському та пані Вероніці частину свого захвалення літанням.

„Мені дивується дехто, — каже Оля — як я можу нехтувати так безпекою? Чи не краще жити у-нормованим, забезпеченим життям на землі?“

Та Олі видається, що справжня безпека — не більше, як ілюзія.

„Ніхто і ніщо не може дати людині забезпечення. Тільки немовляткові можна дати почуття безпеки, закутавши його в теплий коцик. Дорослі люди мусять мати відвагу скинути з себе цей дитячий коцик. Найважливіші в житті — не безпека, не матеріальні цінності, а персональний ріст — каже Оля. — А мені найприємніше рости — літаючи“.

Із листів до Гол. Управи

Як відомо, Союз Українок Америки впродовж 11 років (від 1964 р.) підтримує своїми чвертьрічними вплатами мережу шкіл українознавства в Бельгії, що її зорганізувало і провадить тамошнє Українське Науково-Освітнє Товариство. Свої пожертви на ту ціль складають чотири Відділи, а саме: 22 Відділ США в Шикаго, 33 Відділ США в Клівленді, 63 Відділ США в Дітройті й 64 Відділ США в Нью Йорку.

З Конференції вчителів і представників Батьківських Комітетів, що відбувається наприкінці шк. року, наспіло до нас таке письмо:

Високоповажані й дорогі Пані!

Ми, нижче підписані, зібрані на Конференції вчителів і представників Батьківських Комітетів українських суботніх шкіл у Бельгії, пересилаємо щиро-сердечний привіт Головній Управі США, всім Управам Відділів та всім членкам Вашого Союзу.

З цієї нагоди висловлюємо нашу вдячність усім Вам за Вашу вже від років уділювану допомогу для наших рідних шкіл у Бельгії. Ваша жертвенність є не тільки матеріальною, але також моральною підтримкою в реалізації наших завдань.

Ще раз наше правдиве спасибі та честь і слава Союзові Українок Америки!

(Слідують підписи)

Оля Цегельська
проверяє літак
Olga Cehelska
secures her plane
down. — Photo
Charlie Burks,
Atlanta, Ga.

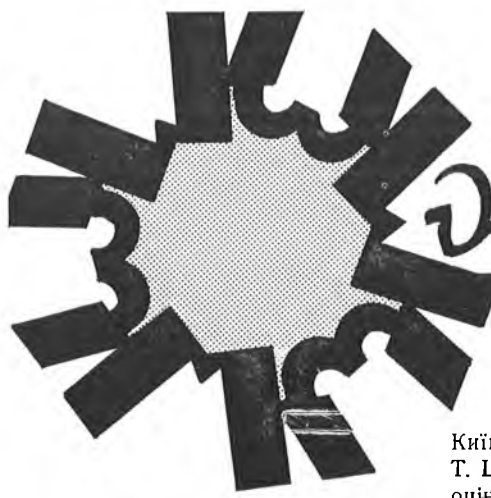
дячи на пляжі у Вайлдвуд Крест, читала повість Евана Гантера „Сини“. Один із героїв у книжці — літун. Вряди-годи понад берегом пролітали літаки з рекламними написами. Це Олю зачарувало. Читачи, вона й сама немов сиділа за кермом літака — чому б не спробувати й насправді?

Так от Оля й почала брати перші лекції літання. На летунській базі Мекґваєр за три місяці здобула т. зв. приватну ліценцію, а наступного року на летовищі Кейп Мей здала комерційний іспит. Тепер вона ввійшла вже у ряди професійних пілотів. За три роки після приписаних літун-

суботами і неділями, даючи лекції зацікавленим, а водночас і собі здобуваючи приписану кількість годин літання, які потрібні для осягнення наступного етапу.

Оля теж і пластунка і була інструктором літання на літунськоморському пластовому таборі. Чи треба казати, що вона — ентузіастка літунського пластування, що хотіла б передати молодим пластунам і пластулкам своє знання і своє захоплення літанням?

Не знаю, як на початку цієї любовної афери з літаком, ставилися до небезпечного Ольжиного зацікавлення її батьки. Сьогодні, здається мені, Оля не тільки здобула

КАЛЕЙДОСКОП

Життя

Опрацювала Світлана Луцька

УКРАЇНА

● Марина Бубелець, 13-річна дівчинка з міста Макіївки Донецької області стала переможницею міжнародного конкурсу дитячого малюнка ім. Джавагарлала Неру в 1973 році. Конкурс щорічно проводить індійський журнал „Шейнкірс Віклі“, який виходить у Нью-Делі. Кілька років тому батьки Марини, помітивши у доньки любов до малювання, заохотили її взяти участь у веселому дитячому конкурсі на асфальті. Маринин малюнок „Хай завжди буде сонце“ здобув перше місце. Відтоді дівчинка стала ученицею студії образотворчого мистецтва в Макіївці при металургійному заводі. Марина малює акварелею, гвашем і залюбки вживає аплікації.

● У Києві, в роках 1971-73 появилася „Твори“ в чотирьох томах української поезки й дитячої письменниці Наталі Забіли; том 1: Веселим малюкам (вірші для дошкільнят і молодших школярів), т. 2: У широкий світ (вірші для школярів молодшого і середнього шкільного віку), т. 3: В казках і в житті (оповідання, казки та повісті), т. 4: Завісу відкрито (п'єси). Книжки по-мистецьки оформлені та ілюстровані. Вступну статтю про творчість письменниці написав Валентин Бичко. Наталя Забіла народилася 1903 р. в Ленінграді.

● Осінню 1974 р. українські оперні співаки Євгенія Мірошниченко, кольоратурне сопрано, та Дмитро Гнатюк, баритон, відбудуть концертне турне по Канаді. Є. Мірошниченко закінчила 1957 р. Київську консерваторію в класі сольоспіву та студіювала в Мілані (Італія). Впродовж останніх 10 років виступає солісткою

Київського театру опери й балету ім. Т. Шевченка. Голос Є. Мірошниченко оцінила проф. співу Марія Донець-Тессейр словами: „Євгенія з надзвичайною легкістю брала високі ноти. Нині її діапазон... аж чотири октави. Це надзвичайно рідкісне, можна сказати, виключне явище у вокальному мистецтві...“

ЗСА

● 8 квітня 1974 р. американський жіночий журнал „Ледіс Говм Джорнал“ відзначив вісім жінок із різних ділянок званням „Жінок 1974 року“. Під час величавого прийняття в Лінколн-Сентер у Нью-Йорку, відзначення у формі золотої брошки виробу Тифані отримали: акторка Кетерин Гелбурн, телевізійна коментаторка Варвара Валтерс, тенісистка Біллі Джін Кінг, перша жінка-предсідник Атомово-Енергетичної Комісії Діксі Лі Рай, президент Національної Ради Муринок Доротей Гейтс і інші.

● 29 травня 1974 р. відбувся в приміщенні бібліотеки Об'єднаних Націй у Нью-Йорку концерт, в якому виступала молода солістка Київської Опери Євдокія Колесник, драматичне меццо-сопрано. Співачка виконала низку українських і російських народних пісень.

СССР

● Татяна С. Ходорович, лінгвіст, колишній науковий співробітник Інституту російської мови Академії Наук СРСР, і Мальва Лянде, геолог, активні учасниці руху за громадські права в СРСР, вступили в день уродин Валентина Мороза 15 квітня 1974 року, в Москві з заявою, в якій апелюють до радянського керівництва й до світової публічної opinio рятувати життя В. Мороза, який перебуває у Володимирській тюрмі. В заяві наводяться факти про побиття В. Мороза

і постійні знущання над ним кримінальних злочинців та умово хворих.

ПОЛЬЩА

● В місті Щеціні, при Українському суспільно-культурному товаристві існує гурток вишивальниць під мистецьким керівництвом Надії Ягджинської. Недавно гурток улаштував виставку української вишивки, яка складалася з вишиваних рушників, обрусів, макатів, подушок, чоловічих та жіночих сорочок.

ІНДІЯ

● Нещодавно ЮНЕСКО відзначило почесним дипломом Народню Федерацію Індійських Жінок, за працю над ліквідацією неграмотності. НФІЖ об'єднує понад 300 тисяч членів та багато місцевих організацій усіх провінцій Індії. З 1954 р., Федерація інтенсивно бореться з неписьменністю серед жінок. Із рамени Федерації діє 1,500 осередків для боротьби з неграмотністю. В цих осередках учить читати й писати 45,000 дівчат та жінок різного віку.

Страсмор, 23. 5. 1974

До Союзу Українок Америки

Дорогі Пані!

Вітаю Вас з далекої Австралії! Щиро дякую за пересланий гонорар у сумі десяти доларів. Прошу прийняти цей чек на пресовий фонд „Нашого Життя“ разом з моїми найкращими побажаннями і надією, що вкортці зможу особисто подякувати Вам усім за Вашу поміч в організації Ірини Залеської і моїх виступів восени 1973 р.

Щиро вітаю всіх Вас, дорогі Союзянки! Бажаю успіхів, витривалости, здоров'я і цілі оберемки вітх!

Ваша

Зоя Когут

Відгуки

Довго ждали ми відгуку на знамениту, на нашу думку, і дуже важливу своєю тематикою статтю д-ра Богдана Цимбалістого, поміщену ще в грудні 1972 р. на сторінках „Нашого Життя“. Містимо щирий і безпосередній допис та лист Анелі Бартош:

„ДО ОДНІЄЇ МЕТИ“

Читаючи ваш гарний журнал, із кожним місяцем гарніший, роблю підсумки за грудень 1972 і за 1973 рр. Є там статті, які нам до вподоби, бо є дуже політичні, хоч на перший погляд видаються благенними. За грудень 1972 р. — стаття д-ра Б. Цимбалістого п. з. „Замість відштовхувати притягати“. Подібне до написаного не раз приходилось відчувати і мені, з тієї причини, що я польського роду, як той хлопець, про якого у статті згадано. Та ґрунт, в якому перебуваю і невласлива поведінка моєї бубшої нації щодо українців, задержали мене при українстві, чого не мав згаданий автором хлопець.

За жовтень 1973 р. є репортаж Ольги Рем Луцик п. з. „Далекий відгомін“, в якому авторка згадує про віднайденний Київ в П. Дакоті, а в ньому наших людей, які навіть не знають про те, що вони наші. Добре було б, щоб ми поводитись за прикладом жидів, як про це знов за листопад 1973 р. написала у гарному дописі Люба Калинович п. н. „Загублені овечки і ваш гостинний дім“.

Як додати до того перекладене з англійської мови Марусею Назаренко в листопадовому числі „Радість матері“ — то це все в „Нашому Житті“ веде до однієї мети, а про це в інших газетах не пишеться.

З привітом і пошаною до Вас
Анеля Бартош

Ми дуже вдячні за цей відгук на теми, на нашу думку, незвичайної ваги. Може він спонукає інших написати подібне. При тому хочеться подати виїнятки з листа, який при цьому дописі написала до нас пані Анеля. „Хочу Вам донести, що ще тримає мене при українстві, а саме: тут, у Денвері, живе наша дочка, яка народжена в Польщі (Познанщина) і по мені повинна б бути полькою, та старались ми, щоб так не сталося і свого доконали. Тут живуть вони з

зятем українцем, у них п'ятеро дітей у віці від 8—20 років“.

Далі пише про те, що всі внуки говорять і пишуть по-українськи. Добре вчаться. Музикальні — вчать гри на скрипці, чельо, піяніні. Троє їздили із шкільною оркестрою в турне по Європі.

Милий нам цей лист і бажаємо пані Анелі й усім їй близьким усякого добра. Щастя, Боже!

Листування Редакції

Ми винні кілька відповідей на листи Лярисси Дончук — пресової референтки 44 Відділу СУА. Частинно відповідаємо, а дещо залишаємо „на потім“.

Уже давно прийшов відгук на статтю про Академічне Видавництво. Авторка відгуку не заперечує кончності існування того видавництва, а радше висловлюється проти добору перекладаних і видаваних цим видавництвом творів. Дописувачка питає: „Чому Видавництво видрукувало «Невеличку драму» — цілком аполітичний твір, коли є українська література, яка змальовує велику драму, що її переживає Україна на протязі десятків років“.

Одним із таких творів на її думку, є повість Бориса Антоненка-Давидовича п. з. „Смерть“.

На нашу думку, представити англійському читачеві фактичну ситуацію на Україні — потрібно і кончно, але не менш важливо представити теж здобутки нашої загальної культури, отже і літератури. Щоб нами цікавилися, мали до нас якесь відношення, з нами рахувалися, треба, щоб знали нас не тільки з оповідань про страждання і трагедію нашого народу, але щоб знали теж і про те, що ми маємо свою культуру, отже й літературу, і це саме завдання взяло на себе Українське Академічне Видавництво. Це не заперечує кончності інформації про „правду про Україну“. Така наша думка, тому це видавництво хотілося б поширити, незалежно від інших видань більш політичного характеру.

Ще є лист — дискусія з „кандидаткою на бабусю“, але про це вже, з браку місця, другим разом.

ВІТАЄМО НОВИХ ЧЛЕНОК СУА

99 Відділ СУА у Вотервліт приєднав сім нових членок, яких мило нам повітати в рядах нашої організації. Це пані:

Анастасія Драбик
Анна Гарат
Катерина Хорват
Михайлина Шот
Розалія Коцур
Марія Філь
Марія Матейчук

Подала Марійка Комар
пресова референтка

ГРАДУАНТКИ ОКРУГИ ОГАЙО

Наш список градуанток із стейту Огайо, який помістили ми в числі за квітень 1974 р., просимо доповнити. Щиро вітаємо дочку активної членки 69 Відділу СУА в Лорейні, Катерини Шуї, яка сама теж співпрацює радо із СУА. Є це:

Оля Шуа, яка покінчила студії педагогії із ступнем BS в Огайо Стейтовому Університеті. Тепер вона учителью, але рівночасно продовжує студії, щоб осягнути ступінь магістра на тому ж університеті.

Подала Ст. Лучковська,
секретарка 69 Відділу

ПРОСИМО ПОПРАВИТИ І ВИБАЧИТИ ПОМИЛКИ

В Н. Ж. ч. 4, за квітень ц. р., на стор. 21-ій у хроніці 21 Відділу СУА з Бруклина, другий абзац згори, 3-тя стрічка, помилково подано прізвище голови Відділу: Зеновія Когут, а має бути Зеновія Колодій.

На стор. 23-ій у підписі під знімком із показу вишивки повинно бути: у 3-му ряді: Стоять від права пані..., а внизу діти-внуки членки Відділу Лесі Кіршак: К. Кіршак і Х. Кіршак.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ЗШИТОК

ІЗ ПРИПИСАМИ

Наталії Костецької

ПЕЧИВО

Ціна з пересилкою 1.50 дол.

Замовляти в Централі СУА

Пам'ятайте про Запасний Фонд „Нашого Життя“!

Для безпеки журналу „Наше Життя“

заплановано в СУА

Запасний Фонд у висоті 50,000 дол.

ЩО БУДЕ ОСЯГОМ ЮВІЛЕЙНОЇ КОНВЕНЦІЇ СУА В 1974 Р.

До кінця травня 1974 р. зложили:

Окружні Ради і Відділи СУА	\$19,546.62
Поодинокі особи	2,774.40
Разом	\$22,321.02

ПОДБАЙТЕ ЗНОВ ПРО ВІДПОВІДНИЙ ДАТОК!

КЛИЧЕМО!

Вже багато Відділів відгукнулося на заклик Екзекутиви і пожертвувало 500 дол. і більше на Запасний Фонд „Нашого Життя“. До тепер це були — 1 Відділ СУА з Нью Йорку, 5 Відділ СУА з Дітройту, 33 Відділ СУА з Клівленду, 43 Відділ СУА з Філядельфії, 47 Відділ СУА з Рочестеру і 59 Відділ СУА з Балтимору. Бажаючи приєднатись до тих жертвених, що розуміють вагу міцної фінансової підстави для нашого журналу — ми зложили до тепер 600 доларів і кличемо інші Відділи піти нашим слідом.

71 ВІДДІЛ СУА В ДЖЕРЗІ СІТІ

На Запасний Фонд „Нашого Життя“

Впродовж травня 1974 р. зложили:

ВІДДІЛИ СУА:	
Округа Відділів СУА Огайо	50.00
Округа Відділів СУА Дітройт	10.00
Від. 20 Філядельфія (збірка на поминках)	345.00
32 Ньюарк	200.00
36 Шикаго	200.00
48 Філядельфія (збірка)	31.00
49 Бофало	50.00
70 Пассейк	200.00
88 Філядельфія	25.00
91 Бетлегем	100.00
99 Вотервліт	200.00
„ 105 Стейтен Айленд	10.00
Разом	1,421.00

ОСОБИСТІ ПОЖЕРТВИ:

Члени Співочого Т-ва „Кобзар“, Філядельфія 73.00 дол.

В. Шот, Рочестер 40.00 дол.

По 25.00 дол.: Іванна Бенцаль, Нью Йорк, Марія Даниш, Нью Йорк.

По 20.00 дол.: Д-р Іван Ярош, Ірвінгтон.

По 15.00 дол.: Марія Савчак, Нью Йорк.

По 13.00 дол.: Марія Левансів, Сасерсет.

По 10.00 дол.: Ірина Кашубинська, Парма, Ольга Муссаковська, Ірвінгтон, Надія і Ярослав Бігун, Мейплвуд, Оксана й Орест Зозуля, Лос Анджелес, Марія Куземська, Філядельфія, Богдан і Лідія Куропась, Дітройт, Дитяча Світличка УЗХ, Філядельфія.

По 5.00 дол.: Ірина Кашубинська, Парма, Реня Бігун, Мейплвуд.

По 3.00 дол.: Ярослава Олесницька, Ньюарк.

По 2.00 дол.: Тетяна Цимбал, Філядельфія.

Разом 296.00 дол.

У ПАМ'ЯТЬ БЛ. П. СОФІЇ ГАРАСИМОВИЧ

Про бл. п. Софію Гарасимович, голу 20 Відділу СУА у Філядельфії, її похорон та поминки, які відбулися 16 квітня 1974 р., напишемо в наступному числі НЖ. Тим часом містимо вислід збірки, яку під час поминок за цю улюблену діячку СУА зложили членки та присутні друзі.

На Запасний Фонд „Нашого Життя“ 20 Відділ СУА у Філядельфії зложив суму 345.00 дол., зібраних під час поминок по бл. п. Софії Гарасимович, голови 20 Відділу СУА, в її пам'ять.

Зложили:

По 25.00 дол.: Олена і Володимир Шиприкевич, Марта Шиприкевич, Ірина Каратницька.

По 20.00 дол.: Марія Мазяр, Петро й Ілона Шиприкевич.

По 15.00 дол.: Олена й Іван Коровицький, Марія і Борис Ржепедькі.

По 10.00 дол.: Марія Харина, Ольга Мосьондз, Марія Сенейко, Розалія Когут, Лідія Бурачинська, Михайлина Чайковська, Марія Галій, Марія Татарська, Софія Лотоцька, Анастасія Жилава, Володимир Жилавий, Стефанія і Зеновій Кохановські, Мирослава і Богдан Кондри.

По 5.00 дол.: Ярослава Лободич, Марія Лупань, Клявдія Гош, Мирослава Прокопович, Володимира Ценка, Наталія Стефанів, Ольга Карван, Константина Лопатинська, Марія Стефанишин, Іван Онушканич, Анна Богачевська, Стефанія Гумовська, Ольга Коморовська, Марія Гаркава.

НАША ПОДЯКА

Складаємо щирю подяку п-і Марії Матківській за подарування вишитої подушки на виграш під час нашого базару. З вдячності в її імені жертвуємо 25 дол. на Фонд П'ятсот. Рівнож щиро дякуємо п. Василеві Колодєві в Трой, Н. Й., за забезпечену полісу, що він нам пожертвував. У його імені складаємо 10 дол. на Стип. Фонд ім. Марії Когутяк Округи сер. Нью Йорку.

Управа 99 Відділу СУА Вотервліт, Н. Й.

Стипендійна акція СУА продовжується

У попередньому числі Н. Ж. подали ми список опікунів молоді в Бразилії, які відновили стипендію в цьому році. Листування між спонсорами і стипендистами виявилось сильним чинником, що створив близьке, тепле відношення між опікунами і підопічними, так, що це забезпечило тяглість дальшої опіки для тих, що ли-

стувались. „Ми жертвували багато на різні цілі, але ще ніколи не мали такого вдовolenня, як тепер“, пише один спонзор.

При поазбучному списку опікунів, подаємо рівночасно й тих студентів чи учнів, що їм припала їх стипендія. Це ще в більшій мірі скріпить їх зв'язок.

Володимир Бучак, Скенектеді (150 дол.) — Марія Л. Калатай
Д-р Данило і Ростислава Богачевські (150 дол.) — Софія Крива
Максим Грибик, Австралія (215 дол.) — Лавро Кучинський
Д-р Семен і Ірина Дорошак, Бофало (200 дол.) — Ярослав Пелех
Д-р Дарія Дубас, Клівленд (150 дол.) — Агнета Михальчишин
Іван і Марія Іскало (200 дол.) — Марко Ліщинський
Неоніля Клш, Філядельфія (150 дол.) — Таїсія Демчук
Д-р Лев і Ірина Кушнірі, Філядельфія (200 дол.) — Євген Мазепа
Василь і Анна Макухи, Бофало (150 дол.) — Кекилія Бардаль
Н. Н., Парма, Огайо (150 дол.) — Йосип Підручний
Н. Н., Скенектеді (200 дол.) — Яків Дубина
Н. Н., Скенектеді (200 дол.) — Доротея Наконечна
Д-р Константин Перейма (200 дол.) — не приділено
Оксана Поритко, Філядельфія (150 дол.) — Рузя Берещанська
Д-р Євген і Ніля Стецьків, Тонаванда (200 дол.) — Зеля Суходоляк
Володимир і Зеновія Сидораки, Нью Йорк (200 дол.) — Надя Музика
Д-р Богдан і Марта Цимбалісті, Джеймсбург (150 дол.) — Марія Л. Калатай
Олека й Іванна Чайки, Клівленд (150 дол.) — Омелян Іщук
Тарас і Юліанна Шипиляві (200 дол.) — Павло Ваврук
Марта Шиприкевич, Філядельфія (150 дол.) — Антоній Почапський
Д-р Олександра Школьник, Акрон (150 дол.) — Марія Ружило

Отже разом 21 опікунів відновили стипендії до кінця квітня 1974 року. В черговому числі подамо список о-

пікунів, що в цьому році уфундували стипендії.

Референтура сусп. опіки

ЗБІРКОВА ЛИСТА Ч. 1.

Один з опікунів української молоді в Бразилії, п. Гриць Бартош із Денверу, перевів збірку серед громадянства на ту ціль. Зібрано 118 дол. На ту ціль пожертвували:

По 10 дол.: Анеля Бартош.

По 5 дол.: Михайло Гаврилишин, Павло Лаб'як, о. Павло Смаль, Іван Жеребецький, Григор Бойко.

По 4 дол. Микола Полюга.

По 3 дол.: мгр. Орест Колтонюк, Антін і Ольга Громик.

По 2 дол.: Андрій Майстрик, Павлина Кородай, Дмитро Дутчак, інж. Мирослав Кальба, д-р Михайло Ханьчук, Михайло Гончарський, інж. Богдан Федущак, Ярослав Стецюк, Вол. Горчаківський, мгр. Любомир Колтунюк, Еміль Канюк, Зенон Коритко, Іван Малькут, Михайло Медвецький, мгр. Сесіль Костюк, Михайло Антоненко, д-р Сергій Кротюк, Дмитро Дидин, Корнель Крупський, Андрій

Маренін, Михайло Бозьо, Богдан Філюс, д-р Павло Боб'як, мгр. Іван Венжівський, Петро Дудак, Василь Черешня, Б. і М. Макольдри, Богдан Громик.

По 1 дол.: Семен Вултанець, Делюкс лікорс, Стефанія Левченко, Василь Хадай, Петро Романишин, Володимир Цебрій, Степан Пашко, Петро Химич, д-р Мирон Федорів, Анна Чайковська, Зенон Оришин, Григор Завадія, Л. Заячківський, Міхаель Біл, Остап Мотник, Василь Левус, Фред Ля Гвардія.

ЗБІРНА СТИПЕНДІЯ

Наша стипендійна акція для молоді в Бразилії знаходить щедрих опікунів, які ставлять певні умовини або призначають свої стипендії для спеціальних студій. Свого часу ми повідомили про те, що п. Петро Гудзовський із Ньюарку прислав 800 дол. для

студента історії, який студював би історію України.

Тепер п. Маркіян Стасюк із Бофало надіслав 1,000 дол., призначених для студента тєології. Ця стипендія є збіркою фундацією трьох братів — Любомира, Маркіяна й Емануїла та створена в пам'ять їхніх батьків — о. Андрія й Емілії Стасюк. Для молодого богослова призначено з того 800 дол. (по 200 дол. річно) на чотири роки. Решту 200 дол. призначено на стипендію для студента чи студентки, що потребують підтримки в часі студій.

У ПАМ'ЯТЬ бл. п. б. голови Відділу Софії Гарасимович складаємо 50.00 дол. на стипендійний фонд для української молоді в Бразилії.

20 Відділ СУА, Філядельфія

ПІД ЧАС ПОМИНОК по бл. п. Софії Гарасимович у дні 16 квітня 1974 присутні зложили на стипендійний фонд для української молоді в Бразилії 105.00 дол.

По 25.00 дол.: Д-р Володимир і Марія Душник.

По 10.00 дол.: Орест і Христина Ганас, д-р Роман і Євгенія Голіят, Ірина й Ярослав Мадай, Катерина і Віра Пак, Марія і Михайло Чатирка.

По 5.00 дол.: Софія Горницька, Аня Літинська, Ольга Карван, Марія Мазяр, Мирослава Прокопович, Степан і Уляна Федаки.

ДЛЯ ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ

З рідних земель наспіла болюча вiстка, що відійшла у вічність учителька музики й співу в жіночій семінарії в Перемішлі, бл. п. Олена Яцишин. Колишні її учениці з великою пошаною і любов'ю згадують свою вчительку, яка зуміла перелити в їхні серця свою велику любов до рідної пісні.

Для вшанування світлої пам'яті Олени Яцишин складають по 10 дол. на Стнп. Фонд для молоді в Бразилії її учениці: Євгенія Андрухович, Ольга Домарацька, Марійка Кулинич, Мирослава Савчак, Стефанія Савчин та Марійка Ціховляк, а по 5 дол.: Олена Артюшенко, Емілія Балабан, Іванна Гринь, Наталія Качмар, Ірина Левницька.

При зміні адреси не забудьте подати коду Вашої околиці (zip-код). Це конечно для висилки журналу.

МІЖОКРУЖНА ВИХОВНА КОНФЕРЕНЦІЯ

Дня 1-го березня ц. р. відбулася в Дітройті — заходом Виховної Комісії Округу Дітройт і Виховної Комісії Головної Управи США — Міжокружна Виховна Конференція трьох Округ — Дітройт, Клівленд і Шикаго.

Головна мета конференції — це організація світличок США. Перед нами клич — 50 світличок у 50-ліття США — до здійснення. Щоб праця дала успіхи, ті, які її ведуть, мусять ділитися своїми проектами, способом їх реалізації і досвідом. Такі наради завжди дають позитивні висліди. Сама зустріч — виміна думок — робить своє. В тому аспекті нарада була вдала. Програма була поміщена в безрезневному числі „Нашого Життя“.

Доказом зацікавлення дошкільцям була велика кількість присутніх на залі. Зареєстрованих було понад 50 осіб. Присутніх на залі було коло 70 осіб. Округа Шикаго — 10 осіб, у тому голова Округу й виховна референтка. Округа Клівленд, що тепер дуже пильно опрацьовує організацію світличок, прислала дві делегатки, а це тому, що 17 березня Округа мала свої Загальні Збори. Учителів шкіл українознавства, світличок і виховних референток було коло 20 осіб, решта присутніх — це зацікавлені виховною ділянкою.

Нарада в загальному була вдала. Гарні роботи учнів світличок кількох місцевостей виказали працю учительок, що знайшла вислід у нагородах, які одержали виконавці. Жива дискусія виказала зацікавлення технологією в навчанні, методикою праці в світличках та необхідністю знання рідної мови. Якщо йде загально про порушені проблеми, то вони знайшли своє оформлення у постановках конференції:

У справі організації дитячих світличок США:

Нав'язуючи до резолюцій Сесії Дошкільця, яка відбулася в Торонті 28 жовтня 1973 р. в рамках ІІ СКВУ, зазначаємо, що:

1. Підставою виховання української людини є українське дошкільня — українські світлички, що в них дитина вже від третього року життя перебуває в українському середовищі, плекаючи українську духовість.

2. Тому закликаємо Округи США посилити працю в напрямі організа-

ції дитячих світличок. Перед нами клич: „50 світличок у 50-ліття США“. Для його зреалізування належить певний відтинок праці Округ присвятити тільки й виключно організації дитячих світличок. Обіжник із лютого 1973 р. далі актуальний і зобов'язуючий.

3. Світлички, щоб здійснити своє завдання, мусять бути поставлені на відповідному рівні, — тому належить у кожній Окрузі США перевести курс учителів дошкільця для підготовки фахових сил.

4. Для координації праці, як також узгодження і поліпшення програм навчання радимо робити педагогічно-методичні наради вчителів світличок даної місцевости різних організацій — згідно з постановами Крайового Осередку Дошкільця і Світової Ради Дошкільця при СКВУ.

5. Конференція висловлює побажання близької співпраці виховної референтури США з Крайовим Осередком Дошкільця і Світовою Радою Дошкільця, зокрема в ділянці видань українського дошкільця.

6. Без відповідного зрозуміння з боку батьків важливости дошкільного виховання, як також моральної і матеріальної підтримки громадянства, світлички, як виховні установи, існувати не можуть. Радимо влаштувати з цією метою відповідні імпрези, як „Дошкільні Дні“, виховні наради батьків і т. п.

7. Для більшої популяризації самої ідеї дошкільного виховання належить використовувати українську місцеву пресу — творити сторінки „Дошкільного Виховання“, як також підтримувати вже існуючі — „Свобода“, „Америка“ і „Наше Життя“.

У справі технології навчання:

Тому, що модерні технічні прилади широко вживані в сучаснім навчанні дають позитивні наслідки, конференція стверджує, що:

1. Технологія навчання влещить навчання учителям і дітям, а в деяких поширить засяг знання.

2. Користь з апаратів та, що можна невеликим коштом виробити українські програми й їх помножувати.

3. Добрі програми заховають дітей до світличок і шкіл українознавства.

4. Українські світлички і школи українознавства повинні придбати ті

апарати і запланувати для них програми.

У справі методики навчання в українських світличках

конференція постановляє:

1. Тому, що українська світличка має завдання не тільки підготувати дитину до школи, але також дати їй підстави ідеалістичного світогляду, як також і свідомости свого походження, методи вживані загально в дитячих установах (чужомовних) не можуть бути в цілості стосовані. Учителька в світличці сама мусять користуватись матеріалом, який дістає до ведення світлички, доповнювати його матеріалом загально вживаним у дошкільних установах, якщо він допомагає реалізувати головну ціль праці українських світличок.

У справі мови конференція стверджує, що:

1. Підставою збереження української ідентичности є збереження української мови.

2. Тому, що рідна мова, як підстава порозуміння (комунікації), є важливий чинник у формуванні особовости людини, чинник вияву почувань, з'єднання минулого й сучасного, без чого не можна творити національної культури — конференція закликає батьків, учителів і виховників присвятити плеканню української рідної мови належне місце в житті родини, школи, молодечих і інших організацій.

3. Для того, щоб виконання наложеного завдання на учителів, виховників і США — організацію матерів дало успішні висліди, мусимо доложити всіх старань, щоб українська мова була передавана дитині відповідно до її віку й розвою згідно з вимогами сучасної навчальної і виховної системи.

Конференція, як я вже сказала, була вдала. Належить подяка Окрузі Дітройт за її урядження, а Округам Клівленд і Шикаго за численну участь.

Дуже радимо другим Округам США уряджувати подібні наради в себе, бо тільки спільним старанням зможемо ними ухвалені плани реалізувати.

Олена Климишин
Виховна референтка
Гол. Управи США

СТИПЕНДІЇ ВІДДІЛІВ США

У Н. Ж. ч. 5, 1973, був розміщений список Відділів США, що вже довгий час опікуються дівчатами в Бразилії. Їх було 10. У цьому році 8 Відділів відновило стипендії, себто Відділи: 1, 10, 68, 82, 83, 89, 101 і 102. Не відновив стипендії 33 Відділ у Клівленді (стипендистка покинула школу), а 64 Відділ у Нью Йорку зложив оплату тільки на півроку. На дальші студії підшукав спонзора, який буде оплачувати навчання.

Стипендистки згаданих Відділів залишилися ті самі, за винятком стипендистки 82 Відділу США на Бронксі. В 1973 була нею учениця Розалія Мешко, але не повернулася до школи, бо її мати важко захворіла. Отже Розалія перервала свою науку, а 82 Відділ узяв під опіку Клавдію Паюшняк, ученицю середньої школи.

Окр. Рада США Півн. Нью Йорку в 1972 і 1973 рр. опікувалася двома стипендистками — Вірою Бурко, студенткою історії, і Калиною Корчагін, ученицею середньої школи. Тепер Округу поділено. Кожна частина залишила собі одну стипендистку, якою буде опікуватися і в 1974 р. Це все для збереження пам'яті про покійну голову Окр. Ради Марію Когутяк, у пошану якої засновано цей фонд.

У черговому числі подамо список Відділів, що в 1974 р. подбали про стипендії.

36 ВІДДІЛ США ДАЄ ПРИКЛАД

36 Відділ США в Шикаго вже здавна хотів мати стипендистку. Недавно тому надіслав на ту ціль 200 доларів, прохаючи приділити їм студентку в Бразилії. А коли Екзекутива США вияснила Управі Відділу, що опікунів для молоді в Бразилії не бракує бо такі зголошуються з-поміж нашого громадянства, то 36 Відділ погодився спрямувати їх пожертву на Запасний Фонд „Нашого Життя“. У своєму листі зазначив, що треба підтримувати почини організації. Це ж бо є обов'язком Відділу в першу чергу!

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Ольги Індри з Крупських, матері референтки суспільної опіки Окружної Ради п-і Ліди Колодчин, складаємо 10 дол. на Запасний Фонд Н. Ж.

Окружна Рада США в Дітройті

Не забудьте записати свою дитину до Світлички США!

ХРОНІКА ОКРУГ

Пригадуємо всім Окружним Радам і Відділам США, які включають кліші до своєї Хроніки, що їх виконання треба оплатити. Кліша одношпальтова коштує 8 дол., двошпальтова — 15 дол. Найкраще прислати цю суму разом із дописом.

Адміністрація Н. Ж.

**

Округа Огайо

ОКРУЖНИЙ З'ЇЗД

Дня 17 березня 1974 р. З'їзд відкрила голова Марія Грушкевич молитвою, привітала присутніх і вшанувала мовчанкою померлих членок. Потім представила приєднаних голів Відділів а саме пп.: Уляну Білецьку (7 Відділ), В. Бучковську (8 Відділ), Л. Дармохвал (12 Відділ), А. Франк (30 Відділ), С. Лаголу (31 Відділ), С. Цегельську (33 Відділ), Г. Воляник (60 Відділ) В. Фінковят (67 Відділ). Представниці 69 Відділу не було.

До Президії ввійшли пп. — Катерина Мураль, почесна голова Ірина Кашубинська, член Гол. Управи, Ольга Городиська, голова, Ю. Тарнавська, секретарка.

Вибрано Комісію Ухвал — пп. У. Білецька, Д. Городиська і В. Бучковська.

Протокол із минулорічного З'їзду відчитала п-і Стефа Цегельська.

У своєму звіті голова М. Грушкевич подала засяг Округи Огайо — 5 Відділів у Клівленді, а 4 позамісцевих разом 9. Членок біля 320. Найбільшими досягами Округи є — придбання домівки і засновання нового молодечого Відділу. Домівка, що її вдалося дістати завдяки прихильності о. пароха, складається з 3-ох кімнат. Перша призначена на засідання, сходи, курси, друга на світличку 12 Відділу, а третя — це архів Округи. Дня 30 грудня 1973 р. відбулось офіційне відкриття домівки, а дня 7 листопада 1973 р. відбулись у домівці інформаційні сходи молоденьких кандидаток і у висліді засновано 8 Відділ ім. кн. Ольги, а першою його головою обрано п-і Віру Бучковську.

Дня 29 вересня, з ініціативи Централі, відбулась у домівці конференція англомовних Відділів Округ Огайо і Дітройт. Присутня була п-і Олександра Різник, містоголова Гол. У-

Голова Окр. Ради Огайо — Марія Грушкевич у домівці США (на тлі картини св. Ольги)

President of the Ohio Regional Council of UNWLA Maria Hrushkevych

прави і представниці Окр. Ради. Господарем був 60 Відділ США.

Окружна Управа старалась заохотити Відділи до піднесення вкладки, що й удалось досягнути. До Округи більші Відділи вплачують 50 ц. від членки, а менші 10 дол. річно. Округа зложила до тепер 1,430 доларів на Запасний Фонд „Нашого Життя“.

Репрезентація в нашій громаді та поза нею вимагала великої уваги. До Українських Злучених Організацій належали Відділи 8, 12 і 33. У Націоналістичному Сервіс Центер представницями США були пп. М. Федак і Дж. Бокар. З нагоди приїзду Первоіерарха нашої Церкви Кир Йосифа Окр. Рада була в комітеті. Окрім Дару Любови 700 дол., Округа подарувала світлину вітражу св. Ольги з церкви св. Андрея, уфундовану в 5-ліття повороту з заслання. Дарунок цілої української громади був також ділом США, бо це була мініатюрна статуя Лесі Українки з Городу Культури. В різних інших подіях нашого осередку також була заступлена представниця Окр. Ради.

В лютому 1974 р., з ініціативи Окр. Ради, створено комітет із чотирьох жіночих організацій для відсвяткування Свята Жінки-Героїні. Спільно

З'їзд Окр. Ради Огайо. В першому ряді від права, перевибрана голова О. Р. Марія Грушкевич, побіч заступниця голови О. Городиська.
A meeting of the Ohio Regional Council of UN-WLA. Newly re-elected president of the Regional Council Maria Hrushkewych is the first on the right

влаштовано це, а потім вислано петицію до Об'єднаних Націй у справі нищення пам'яток культури, а зокрема церкви в Житомирі. Дня 19 лютого створено при Окр. Раді Комітет Української Спадщини, для СВА припало вести бюро на Пармі і це виконувала п-і М. Фаріон. У міжчасі постало бюро „Акшен“ і в тій акції працює п-і Бокар із 60 Відділу як урядничка. Працю нашого Бюро тепер координуємо з „Акшен“.

Звітували ще пані — Стефанія Городиська, прот. секретарка, й Ірина Кашубинська, коресп. секретарка, Леся Кусяка, скарбничка. З-поміж референток звітували пані — Р. Головка організаційна, І. Гнатчук культ.-освітня і Є. Дубас виховна. В заступстві пресової і господарської звітувала п-і І. Кашубинська. На кінці — за Бюро Сусп. Опіки пп. М. Фаріон і Н. Стецяк.

Слідував звіт касієрки п-і Кусяки, який виказав 2,394 дол. у приходах і 1,420 дол. у розходах. Господарська діяльність Округи була дуже інтенсивна. Курс „Кулінарні таємниці“ відбув 12 Відділ, показ Великодніх страв і декорацій 31 Відділ, курс декорації м'яса і тортів та декорацію Різдяного стола 33 Відділ, показ і декорування Великоднього м'яса і печива 60 Відділ. Усі курси й покази провадила госп. референтка Гол. Управи Ірина Кашубинська.

Згідно з новим порядком нарад не було звітів Відділів, але голови могли

висвітитись про найкращий осяг, про труднощі свого Відділу і заявити свої побажання до Окр. Ради. Осягами Відділів слід уважати засновання світлички й мистецької виставки (12 Відділ), придбання спонзорів для молоді в Бразилії, влаштування базару і виставки (33 Відділ). Труднощами були — брак зацікавлення працею СВА в членок (Відділи 7, 31 і 87), а також брак матеріялів для влаштування імпрез (7 Відділ). Побажання висловлено — зацікавитись із членками інших Відділів (8 Відділ), вимогу, щоб Окр. Рада координувала працю Відділів і спонукувала їх до імпрез (33 Відділ), подання інформацій англ. мовою (60 Відділ). П-і Катерина Мураля повідомила, що членка 30 Відділу бл. п. М. Котович у своєму завіщанні призначила Союзові Українок Америки 200 дол. і цю суму вже виплачено Централі СВА. Це один із перших випадків того роду й тому це треба підкреслити, як осяг нашої Округи.

У дискусії нав'язано до того випадку і стверджено, що Округа Огайо, хоч невелика, проте багато починів започаткувала, як, напр., першу світличку в 1953 р., пам'ятник Лесі Українці в 1961 р. і першу стипендію для дівчини в Бразилії у 1967 році.

По вичерпанні дискусії З'їзд ухвалив Управі абсолюторію.

До нової Окружної Управи ввійшли пані — Марія Грушкевич, голова, М. Федак і О. Городиська, заступниці, Ю. Тарнавська і С. Городиська, прот. секретарки, Ірина Кашубинська і Д. Городиська, коресп. секретарки, Леся Кусяка, скарбничка. Референтками стали пані — Р. Головка організаційною, І. Гнатчук культ.-освітньою, І. Яремко мистецькою, Джені Бокар

і Анна Стецяк сусп. опіки, Уляна Білецька пресовою. Більшістю голосів ухвалено, що попередня виховна референтка п-і Є. Дубас зостанеться аж до кооптування нової.

До Контр. Комісії ввійшли пані — О. Бак голова, С. Іваницька й Е. Воляник, члени, Л. Дармохвал і А. Франк, заступниці.

Тому, що голова Централі Лідія Бурачинська через недугу не прибула на З'їзд, перевибрана голова М. Грушкевич передала її інформації й побажання. Це в першу чергу вказівки, що торкаються Ювілейної Конвенції СВА. Над ними, як і над бажаними осягами СВА розгорнулася дискусія. П-і Цегельська висловила побажання, щоб звіти Зап. Фонду Н. Ж. були подавані не тільки за біжучий рік, а від початку. Тут же при цьому звіті й узглядене це бажання, тобто перегляд пожертв Відділів Округи Огайо до кінця квітня 1974 р.

УХВАЛИ ОКР. З'ІЗДУ

1. З огляду на те, що це рік нашої ювілейної Конвенції, закликаємо Відділи до участі в ній і то заохочуємо не тільки делегаток, але й сеньйорок і ширше членство.

2. В конвенційному році працюємо виключно для скріплення нашої організації в усіх ділянках, а передусім у напрямі приєднання членства.

3. У цьому році заохочуємо Відділи даліше пам'ятати про Запасний Фонд „Нашого Життя“ та розрізнявати Запасний Фонд від звичайного Пресового Фонду.

4. Кожний Відділ буде співпрацювати з Комітетом Української Спадщини, стараючись вишукувати наші цінності тут в Америці й інших країнах нашого поселення.

Зладжено на підставі протоколу

НА ЗАПАСНИЙ ФОНД Н. Ж.

Відділи Округи Огайо зложили на Запасний Фонд Н. Ж. від 1971 р. до кінця квітня 1974 р.:

7 Відділ — 30 дол., 12 Відділ — 300 дол., 33 Відділ — 955 дол., 69 Відділ — 125 дол., 87 Відділ — 20 дол. Разом 1,430 дол.

7 ВІДДІЛ СВА ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, АКРОН, ОГАЙО

Від вересня 1973 до квітня 1974 р.

Дня 9-го вересня відбулися перші ширші сходи по вакаціях. Членки радо повернулися до дальшої праці,

Святочні сходи
7 Відділу СУА —
Акрон, Огайо.

Знімав: Микола
Іваницький.

Festive gather-
ing of Branch 7
of UNWLA in
Akron, Ohio.

Photo by M. Iwa-
nucky

ділилися споминами, а ті, що були на Україні, а саме Е. Журовська, А. Микитин, С. Іваницька і З. Нецкар, показували світлинки й висвітлювали прозирки.

2 листопада старанням господарської референтки, щоб підсилити касу, влаштовано продаж вареників.

8 грудня відбулися Загальні Збори. Вислухано звітів, уділено абсолютну уступаючій Управі й вибрано нову, якої головою стала проф. Уляна Білецька. По Зборах С. Іваницька мала доповідь п. н. „Вчора, сьогодні й завтра“ — тяглість українського розвитку та існування.

Відділ підготовляється інтенсивно до Ювілейної Конвенції СУА. Висла-но історію і касовий звіт за 42 роки діяльності. Заплачено сторінку конвенційної книги і придбано 2 оголошення-привіти.

13 січня відбулися святочні сходи. На столі були символи українського Різдва: дідух, калач і потрійний свічник із свічками, а кругом вишивки. По сходах членки колядували і зложили коляду на цілі Відділу. Голова У. Білецька мала реферат про життя і працю для молоді й народу Константины Малицької.

10 лютого на ширших сходах доповідала д-р Ліда Стовбун про причину і ширення склерози, її наслідки і як можна охоронитися від цієї хвороби.

10 березня відбувся показ писання писанок. Головою комітету була Е. Журовська. Шкода, що через пізні поміщення оголошення в місцевій пресі прийшло мало іншонаціональ-

ної публіки. Зате, завдяки тому, що в бюлетені української католическої церкви була поміщена вістка про це, прийшло багато нашої молоді. Показ проводили: У. Білецька, О. Мартинюк, Х. Бравн, А. Кулило з донькою Марусею, Р. Чицюк із сином Джовом та прихильниця СУА Похровська. Перекуску приготували госп. референтки А. Вояник-Баран, Мотрович і Яцечко. Прилади до писання писанок привезла О. Мартинюк.

31 березня показ великоднього печива, святкових страв і декорування перевела госп. референтка СУА інж. Ірина Кашубинська. Присутніх було 80 осіб. На оголошення в місцевій пресі прибуло багато американок, що зацікавилися працею СУА. Ми й наші гості дуже вдячні інж. Ірині Кашубинській, що завдала собі стільким трудом і поділилася своїм фаховим знанням. О. Мартинюк вправно перекладала на англійську мову. На закінчення, при каві всі могли смакувати приготовані смаколики й закупити приписи. Перед показом відбулася продаж печива. Головою Комітету була Анна Мотрович. Відділ мав гарний прихід із цієї імпрези. Наші членки печуть чудові бабки й паски. В центрі пишлася волинська паска Е. Журовської. Характерна прикраса: кругом вироблені з тіста стилізовані колоски, а на середині рожа — промені сонця, що за поясненням бабуні Е. Журовської в околиці Рівного на Волині означає відродження життя.

Англомовна прес. референтка Анна Мартинюк подавала оголошення до місцевої газети „Бікон Джорнал“

та вислала запрошення до американських жіночих клубів.

Відділ вислав представниць на Загальні Збори Окр. Ради і до „Федерейшен Вуменс Клуб“.

Журнал „Наше Життя“ передплачує 12 членок.

Сальвина Іваницька
пресова референтка

8 ВІДДІЛ СУА ІМ. КН. ОЛЬГИ, КЛІВЛЕНД, ОГАЙО

Від засновання до квітня 1974 р.

Після двох інформаційних сходів, які вела організаційна референтка Окружної Ради Розалія Головка, вона підшукала кандидаток і скликала їх, а доповідали голова Окр. Ради Марія Грушкевич про структуру й статут СУА, Ірина Кашубинська про організоване життя взагалі, а зокрема СУА, та завдання, користі й обов'язки. На третій сходина 29 лютого 1973 року вибрано Управу Відділу в складі: Віра Бучковська, голова, Оксана Павник, секретарка, Дарія Трач, касієрка й Оля Головка, орг. референтка. Відділ тісно співдіє з Окружною Управою. Нашу голову всі шире вітали на відкритті домівки СУА, а дальше ми брали участь у Заг. Зборах Окружної Ради та в підготовці концерту хору й танкової групи з Англії. Вели передпродаж квитків та помагали при влаштуванні прийняття.

Першим самостійним виступом нашого Відділу була участь на міжнародному фестивалі під час з'їзду учителів католицьких шкіл Америки в каледжі св. Івана в Клівленді. Перед нами стояла проблема місця й часу. Один стіл і час від год. 7-ої до 11-ої вечора. За порадом госп. референтки СУА Ірини Кашубинської ми приготували великодній стіл (це було 16 квітня, третій день Великодня) із солодким, а збоку писанки, листівки із статуєю Лесі Українки і з писанками та книжки про Україну, її історію і культуру. В іншій залі Галя Яцишин дуже дбайливо демонструвала з поясненнями писання писанок. Гості висловлювали признання, вважаючи наші столи найкращими. Ми вдоволені, що могли інформувати учителів із різних околиць Америки про Україну, й ми певні, що з'єднали приятелів для ширення правди про окремішність українського народу, його давню культуру, мистецтво та історію. Виставку й показ писання писанок передано на телевізії. Тепер наш Відділ має 24 членки, які випов-

Міжнародний фестиваль на З'їзді учителів католицьких шкіл Америки в Клівленді. Членка 8 Відділу СУА ім. кн. Ольги Маруся Почтар і її брат за столом із печивом і речами на продаж.

Світлила
С. Іваницька

From the convention of Catholic School Teachers of America in Cleveland. At the International Festival — Br. 8 UNWLA. Photo by S. Iwanyska

пили заяви вступлення до СУА. Це є: Бучковська Віра, Павник Оксана, Трач Дарка, Головка Оля, Богуславська Ірка, Брездун Анна, Краснянська Влодзя, Черень Соня, Бак Оля, Добрянська Сузанна, Гішак Марія, Миськевич Дарка, Дубчак Люба, Стецяк Галя, Гутциман Наталка, Кичун Ірка, Чапська Ліза, Романяк Маруся, Бак Галина, Чобан Ірка, Васишин Марійка, Турба Орися, Почтар Маруся й Лі Оля. Ми свідомі, що творимо молоде покоління двох культур — української й американської. Перед нами нелегке завдання, коли хочемо стати повноцінною майбутньою свіжою силою в житті СУА.

Оксана Павник, секретарка

12 ВІДДІЛ СУА В КЛІВЛЕНДІ, О. Від вересня 1973 до квітня 1974 р.

Першим починсом Відділу після вакацій була активна відповідь на заклики виховної референтури при Централі СУА „50 світличок у 50-ліття СУА“. У вересні 1973 р. Відділ відкрив власну світличку. Під проводом тодішньої голови Дарії Городиської створився був ще навесні комітет для проведення організаційної праці й устаткування світлички. До комітету ввійшли: Оленка Топорович, Ніля Когут і Таня Космос а очолила його Ірина Сахно. Світличка нараховує 25 дітей, поділена на дві групи, провадять їх дві молоді професійні сили. Старша група відбуває свої заняття в понеділки й середи. Проводить її теперішня виховна референтка Таня Космос, яка в березні ц. р. взяла участь у конференції виховних референток і учительок дошкілля в Ді-

троїті. Молодша група відбуває заняття у вівторки й четверги. Проводить її Оленка Топорович. При світличці існує Батьківський Комітет, який очолює наша членка Віра Легедза. Старанням цього комітету парох церкви св. Йосафата в Пармі о. Я. Сірко віддав безкоштовно одну кімнату школи для приміщення світлички. За це складаємо йому подяку. Світличка розвивається гарно. У Різдвяний час діти разом із батьками від-

святкували „Ялинку“. Тепер пригтовляються до Свята Матері. На осінь Відділ плянує відкрити ще одну групу для дітей, які слабо володіють українською мовою.

У жовтні м. р. Відділ улаштував успішний показ моди. Комітет цієї імпрези очолювала Варка Тимків, а допомагали їй: Леся Кусяка, Ліда Вирста, Ірина Сахно й інші членки. В першій частині показу моделювалися одяги для різних okazji. Другою частиною імпрези був показ-курс одягів для дорослих і дітей, прикрашених вишивкою (нитками, ксралами, полтавським вирізуванням). Першу нагороду здобула шлюба на сукня з чудовим полтавським вирізуванням Наді Воляник-Чемеринської. Другу нагороду здобуло тріо „Мама й доні“, в якому наша членка Анна Завадівська моделювала свій костюм, а дві її доні, Ірця й Любця, комплектки-китарики із спідничками. Третю нагороду здобула наша членка Леся Кусяка за сірий комплект штани з блузкою („пентс суг“). Признання здобули: маленька Лариса Космос (суконочка), Любця Когут (кожухок) і Лариса Музичка (костюм). Заповідачем вечора була Лідія Вирста. Модельки виходили на

Новозаснована світличка 12 Відділу СУА в Клівленді:

Учительки: п-і Оленка Топорович і п-і Таня Космос. — Діти: Юрчик Базарко, Ліна Васирина, Юрчик Гайдук, Галя Гамуляк, Юрчик Галяревич, Петрусь Городиський, Соня Добрянська, Тарас Добрянський, Марко Космос, Марко Кравець, Андрійко Кухга, Улянка Легедза, Христя Лис, Тарас Лаврів, Христя Олексів, Тарасик Оришкевич, Петрусь Полювик, Степан Почтар, Христя Почтар, Володимир Романів, Олеса Савчак, Тарас Топорович, Христя Турчин, Тарас Черен, Дарця Футей. — Не всі є на світличці.

Newly formed Kindergarten sponsored by Branch 12 in Cleveland

Садочок 12 Відд. СУА в Клівленді. Від ліва: Юрчик Базарко, Петрусь Городиський, Дарія Футей, Гануся Легедза, Улянка Легедза

Kindergarten children of Br. 12 of UNWLA in Cleveland

підвищення під звуки фортепіанової музики нашої молодшої членки Олі Кость. Після імпрези гості ще довго гуторили при солодкому, яке приготували госп. референтки Люба Дармохвал і Віра Палка. Присутні оглядали виставку картин місцевих мистців. Дохід з імпрези призначено на суспільну опіку.

У грудні відбулося відкриття домівки СУА, під час якого наша членка Надя Дейчаківська із сином Ми-

колкою грали на бандурах. Це був їх перший виступ-дует. Програмою проводила А. Завадівська, яка прочитала свою гумореску про очі.

У січні Відділ відбув річні Збори. На голову Відділу вибрано Любу Дармохвал. У лютому відбулося Свято Жінки-Героїні, на якому Н. Дейчаківська виголосила реферат про Ольгу Басараб, пов'язуючи цю тему з 25-літтям СФУЖО. Відділ помагав у прийнятті хору „Гомін“ з Англії. Тепер співпрацює з місцевою Учительською Громадою у спонзоруванні доповіді проф. Григорія Костюка про творчість В. Винниченка, а також у влаштуванні вечора присвяченого 10-літтю „Українського Історика“.

Відділ передплачує журнал для „Бабусі“ та допомагає 60-доляровцю пожертвою старшій пані в Аргентині.

В біжучому році допоміг одноразово місцевій родині. Відділ є членом „Приятелів Парма Снов бібліотеки“, якій подарував куховарську книжку Стечишини.

Відділ передплачує журнал для імпрези „Українська Спадщина“, заплановану Комітетом при Окружній Раді. Цей комітет очолила Надя Дейчаківська. До нього ввійшли ще: Ніля Винярска (містоголова), Дарія Городиська (кореспонденційна секретарка) і Лідія Вирста.

Гурток Книголюбів при 12 Відділі працює під проводом бібліотекарки Наді Дейчаківської. Цього року обговорено твори В. Винниченка і твори Ольги Мак. На чергові сходини запланована дискусія над творами А. Сожженіцина: „Перше коло“, „Один день у житті Івана Денисовича“ і „Раковий корпус“.

Анна Завадівська
пресова референтка

30 ВІДДІЛ СУА, КЛІВЛЕНД, ОГАЙО

За час від вересня 1973 р.

У вересні 1973 р. перебрала Відділ нова Управа в складі: Антоніна Франд — голова, Марія Лабік — секретарка і Катерина Мураль — скарбничка. Голова із скарбничкою брали участь у відкритті дсмівки СУА і З'їзді Окр. Ради. Членки — це емеритки і не всі доброго здоров'я, а до того брак комунікації — це обставини серед яких годі нормально працювати. Подивляти зате треба прив'язання членок до своєї організації і радість з її досягв. Як доказ цього, може послужити прикладом бл. п. Анна Котович, яка з

Перше місце на показі моди 12 Відділу СУА: шлюбна сукня з полтавським вирізуванням. Власність Наді Воляник-Чемеринської. Моделює Лідія Базарко.

First prize winner at the Fashion Show — sponsored by Branch 12 — wedding gown with motifs from Poltava region. The gown belongs to N. Wolyniak-Chemerynska. Model is Mrs. Lidia Bazarko

Комітет Показу моди 12 Відділу в Клівленді Від ліва пані Лідія Вирста, Варка Тимків (голова комітету), Ірина Сахно, Леся Кусяка, яка здобула третє місце за цей сірий комплект.

Fashion Committee of Branch 12 in Cleveland. On the right is Mrs. Lesia Kusiaka who won third prize for her costume

думкою про свою організацію в завіщанні призначила для США 200 дол. Покійна походила з Посади Хирівської, де її батько Гальо працював при залізниці. До Америки приїхала в 1910 році і тут одружилася. Вступила до США, але тому, що підупала на здоров'ї не могла нікуди ходити, зате радо давала на всі цілі. Померла в 1969 р., проживши на кілька років свого чоловіка. Не полишила дітей і д-р Бойко, полагаючи справу спадку, передав того року призначену суму для США.

Катерина Мураль

31 ВІДДІЛ США ІМ. ОЛ. ЗАВІСНОЇ, РОССФОРД-ТОЛІДО, О.

Від серпня 1973 р. до квітня 1974 р.

Дня 26 серпня 1973 р. відбувся вдалий пікнік у городі панства д-рів Масиків. Членки із своїми чоловіками й дітьми та внуками розважалися як одна родина. Успішно переведено виграш вишивок.

15 грудня Союзянки влаштували несподіванку „Св. Миколає“ в домі п-ства Луківських. Особливу увагу присвячено відомому громадському діячеві й приятелю США — соленизантові д-рові Миколі Гнатчукові, котрий у подяку за побажання зложив 20 дол. на цілі Відділу.

Відділ відбув Загальні Збори, на яких перевибрано ту саму Управу.

Чотири членки брали участь у Загальних Зборах Окружної Ради. Ірину Гнатчук перевибрано на культурно-освітню референтку.

Ірина Гнатчук, секретарка

33 ВІДДІЛ США ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, КЛІВЛЕНД, ОГАЙО

У вересні 1973 р., разом із гніздом пластунок-новачок, улаштовано костюмову забаву дитячої світлички, яка існує вже понад 20 років при Відділі. Учительками світлички є Мирося Футей і студентка Галя Яцишин, яка дуже вміло проводила цією забавою. До більшого успіху костюмівки причинилися „магічною сценкою“ два брати-пластуни Роман і Тарас Ковчі.

У жовтні відбувся концерт бандуриста Володимира Луціва з Англії, якого спонсором був наш Відділ, а головною організацією зайнялася голова Оля Городиська.

У грудні успішно відбувся передсвяточний базар із виставкою емалій мистця Шонк-Русича. На цьому базарі, як кожного року, членка Відділу

Частина різдвяно-новорічного стола на базарі 33 Відділу США — грудень 1973 р.

Christmas Bazaar of Branch 33 of UNWLA — December 1973

Ірина Кашубинська дала показ різдвяно-новорічного печива, особливо корисний і цікавий для молодшого жіноцтва, яке старається зберегти й плекати наші традиції на чужині.

20 січня відбулася традиційна Різдвяна Зустріч, у якій взяла участь понад 80 осіб, членок і гостей. Голова Оля Городиська відкрила її традиційною молитвою „Боже, Царю неба й землі“ і попросила вшанувати пам'ять членок, які впродовж року відійшли у вічність. Парох о. Сірко поблагословив вечерю, приготовану господарськими референтками. Ірина Кашубинська передала привіт від Окружної Ради. В програмі виступили пані: Т. Крижанівська, Є. Дубас, С. Городиська і студентка Галя Яцишин.

27 січня відбулися Загальні Збори. 17 березня в Окружному З'їзді Відділів США — Огайо взяли участь не тільки делегатки Відділу, але й членки, як гості.

На ширших сходинах у березні, присвячених Тарасові Шевченкові, культ.-освітня референтка Л. Мичковська прочитала дуже цікавий уривок про похорони нашого Пророка з книжки шевченкознавця проф. Павла Зайцева.

28 березня загостили до Клівленду з Англії хор „Гомін“ і танцювальна група „Орлик“. Відділ, із нововибраною головою С. Цегельською на чолі, при допомозі інших жіночих організацій улаштував прийняття на передконцертній зустрічі цих гостей із громадянством.

7 квітня 12 членок Відділу перевело збірку на „Писанку“ для потребуючих дітей в Європі й інших місцях поселення. Збірку, за згодою пароха о. Сірка, переведено під церквою св.

Йосафата в Пармі і мала вона великий успіх.

До трьох постійних 150-доларових стипендій для студентів у Бразилії приєднано нових спонзорів, якими стали інж. Роман і Міра Грабці.

Відділ з ініціативи голови С. Цегельської помагає Студентській Громаді влаштувати власну домівку.

21 квітня членки Відділу брали участь у зустрічі із співачкою Ганною Колесник, а 28 квітня голова С. Цегельська і референтка суп. опіки А. Стецяк репрезентували Окружну Раду США на бенкеті в честь заслуженого воюка-громадянина полк. Авертія Гончаренка, з нагоди його 85-ліття. Донька ювілянта В. Смаль-Стоцька є членкою нашого Відділу.

Згідно з пляном праці зближаємося до Дня Матері, на яке приготуюється обширна програма. Маємо надію, що Бог допоможе у співпраці Управи і членства виконати намічену працю для добра нашої організації й спільноти.

Оля Демянчук
заступниця голови

69 ВІДДІЛ США, ЛОРЕЙН, О.

Праця Відділу проводиться в декількох напрямках: пропагандивному, культурно-освітньому і дощодово-розваговому.

На сходинах Відділу відчитано чотири реферати, заслухано репортажу Т. Сілецької з подорожі в Україну з висвітленням фільмів Львів-Київ-Тернопіль-Ялта.

В пропагандивному напрямі влаштовано показ писання писанок, підготовано участь у Міжнародному Фестивалі, участь у маніфестації з приводу роковин голоду в Україні й у-

часть у привітанні Верховного Архiepіскопа Кардинала Йосифа Сліпого в Клівленді.

В культурно-освітній діяльності: Вечір присвячений В. Симоненкові й Андріївський Вечір.

На суспільному відтинку: Висилка 5 пачок до Бразилії, 3 пачок до Європи, стипендію і по 5 дол. як овсячний дарунок. Щоб зменшити оплати з каси, п'ять членок зголосилось оплатити стипендії: пп. Д. Микита, М. Пашин, С. Лучковська, М. Дейчаківська і М. Крайчик.

З дошово-розвагових імпрез: Осіння забава, випродаж непотрібних речей (Раммедж сейл) і продаж печива.

21 жовтня 1973 р. відбулись сходи, на яких п-і М. Зубаль відчитала змістовний і цікавий реферат про Соломію Крушельницьку, а п-і М. Дейчаківська передала нам гарний спогад про нашу славну співачку. Того ж дня з великим жалем ми прощали вїздом нашу довголітню дуже активну членку п-і Лідію Яців.

Переведено коляду.

9 березня 1974 р. відбувся картяний вечір, який приніс 120 дол. доходу. При тому був буфет, на який склалась жертвенні-трудова членки нашого Відділу. Були теж виграші з дрібних вишивок і кераміки.

13 березня 1974 р. членки нашого Відділу Т. Сілецька і М. Зубаль перевели курс писання писанок при допомозі Управи. Було 13 учасниць-американок. Цей курс дав не лиш моральне вдоволення, але й матеріальну користь у висоті 40 дол.

Тепер іде інтенсивне підготвлення до Харитативного Базару в „Мід-Вей Молл“, який буде тривати два дні, від 9-ої год. ранку до 10-ої год. вечора. Членки приготвляють вишивки й приготвють печиво, солодке й вареники, в надії поповнити нашу касу, яка несе поміч потребуючим.

У першому чвертьріччі ц. р. наш Відділ вирівняв свої фінансові зобов'язання у відношенні до Централі.

Тепер робимо приготвання до Інтернаціонального Фестивалю, який відбудеться з початком липня ц. р.

Марія Нестеренко
пресова референтка

87 ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛ. СТЕПАНІВ, КЕНТОН, О

Дня 31 грудня 1973 р. у світлиці п-ства А. і В. Фінковятів улаштовано Зустріч Нового Року. На цю імпреду

запрошено представників місцевих організацій і членів невеличкої громади Кентону. Вечір розпочався прийняттям о год. 8-ій вечора, яке приготвили господарські референтки Відділу при допомозі всіх членок. Містоголова В. Фінковят відкрила імпреду і провела молитву, а потім привітала представників товариств, своїх родичів-гостей із Польщі, п-во Данильчаків із Кемпбел, О., всіх гостей і членок з родинами з Кентону. Серед веселої атмосфери, взаємних розмов, колядок, пісень і танців гості провели мило час.

При зустрічі Нового Року гості висловлювали собі взаємно бажання всього найкращого, а Союзянки заспівали „Многая літа“. Прощаючися, гості висловлювали своє вдоволення і вдячність за запрошення. Переведено теж під час цієї зустрічі два малі виграші, що принесло невеликий дохід.

Пп. Віра Фінковят і Марія Бабич брали участь у Загальних Зборах-З'їзді Округної Ради.

Марія Опришко, секретарка

Округа Нової Англії

ГАРТФОРД, КОНН.

Округний З'їзд Нової Англії

Дня 31 березня 1974 р. З'їзд відкрила голова Анна Любинська. Привітала п-і Х. Навроцьку, членку Екзекутиви СУА, й усіх присутніх.

До президії увійшли — Ірина Гриневич, голова, Ірина Остап'юк, секретарка.

Зігтували пані — Юлія Масник, секретарка, Ярослава Кукіль, скарбничка, Ірина Захарко, містоголова, Анна Любинська, голова. Звіт неприсутньої орг. референтки п-і Папроцької відчитала п-і Гриневич.

Іменем **Контр. Комісії** п-і Баландюк ствердила, що всі книги провадяться у найкращому порядку і поставила внесок на уділення абсолютної торії. Присутні це одноголосно ухвалили.

До **нової Управи** увійшли пані — Ростислава Яхницька, голова, Лідія Фіцалович, заступниця, Ірина Гриневич, секретарка, д-р Олена Томоруг, скарбничка. Референтками стали пані — Оріся Зінич організаційною, Марія Гижа культ.-освітньою, Глорія Горбатий імпредою, Уляна Зінич

виховною, Надія Троян пресою, Марія Кульчицька господарською.

До **Контр. Комісії** увійшла п-і Ірина Скождополь, А. Любинська та М. Баландюк.

У **своєму слові** п-і Х. Навроцька, представниця Екзекутиви СУА, накреслила найближчі завдання, що стоять перед членством. Найперше — це Ювілейна Конвенція СУА, в якій Відділи повинні взяти якнайчисленнішу участь. Другим нашим завданням — це Музей СУА, наш найбільший скарб, який потребує нашої підтримки. Журнал „Наше Життя“ — це наш осяг і тому всі Відділи повинні жертвувати на його Запасний Фонд. Слід пам'ятати, що кожна членка обов'язана передплачувати „Наше Життя“.

УХВАЛА З'ІЗДУ ОКРУГИ НОВОЇ АНГЛІЇ

1. Всі Відділи нашої Округи повинні морально і матеріально підтримувати наш Музей.

2. З огляду на можливість засновання світличок в Окрузі слід на те звернути всю увагу в найближчому часі.

Зладжено на підставі протоколу

НА ЗАПАСНИЙ ФОНД Н. Ж.

На Запасний Фонд Н. Ж. зложила Округа Нової Англії від початку цієї акції аж до кінця квітня ц. р.:

Округна Рада СУА — 20 дол., 25 Відділ — 10 дол., 66 Відділ — 100 дол., 73 Відділ — 40 дол., 79 Відділ — 35 дол., 93 Відділ — 250 дол., 108 Відділ — 80 дол. Разом Округа зложила 535 дол.

З'їзд Відділів Округи

З нагоди Окр. З'їзду Нової Англії в Гартфорді, дня 31 березня 1974 р. влаштовано святочний З'їзд членок Відділів цілої Округи. Ця успішна імпредза пройшла в милій, дружній атмосфері при співучасті около 70 Союзянок із п'ятьох Відділів.

Привітальне слово виголосила господиня З'їзду і голова Округної Ради п-і Анна Любинська. Після молитви та обіду вона представила присутніх голів Відділів і передала слово представниці Гол. Управи СУА п-і Христині Навроцькій. У своїй інформативній та цікавій бесіді п-і Х. Навроцька звернула увагу на величезний вклад праці й гроша Союзу Українок Америки на різномодні народні цілі. Своєю муравлиною працею — казала вона — українське зорганізоване жіноцтво жертвує суми грошей

Баль градуантів у Нью Гейвені:

Сидять зліва до права: п. В. Фіцалович, аранжер балю, Кароля Дмитерко, Іван Заковоротний, Ліда Пушкар, Тарас Романюк, п-і Ростислава Яхницька, голова Округу, о. Мирослав Мищишин, парох української католическої церкви, Володимира Зальвовська, Антін де Франко, Ліда Кириченко, Євген Гуль, п-і Віра Гусак, голова 66 Відділу США. — Другий ряд: Раїса Марків, Роман Сливінський, Христина Данкович, Мирон Мандич, Маргарета Жолобка, Іван Басюк, Стефа Березовська, Ярема Бабій, Христина Вальницька, Микола Салата, Марія Мотиль, Адріан Лодинський, Ліда Пелешук, Орест Кизик. — Третій ряд: Олександра Білас, Петро Опрешко, Христина Гужа, Осип Яросевич, Оля Болонна, Йосип Гомик, Анна Висовська, Богдан Павлічко.

Graduate's Ball in New Haven

більші від усіх, навіть великих братських організацій. Заторкнено також долю Музею народного мистецтва, як рівнож близький ювілей 50-ліття США.

Розвагова частина імпрези складалася з точок, приготованих поодинокими Відділами Округу. Всі присутні захоплювалися чудовим виконанням пісень та чарівною появою квартету 106 Відділу (пп. С. Пришляк, В. Лучкань, М. Швець і Л. Хмелівська). П-і Теслюк відчитала нарис О. Вишні „Нащо мені чорні брови“, а п-і Кукіль гумореску Гриця Зозулі „Домашня інструкція“. Вірш Лесі Українки „Досвітні вогні“ відрецитувала п-і О. Якимів, а поему О. Теліги „Усе, лише не те“ п-і О. Марків. На закінчення програми п-і Ключас із Ровд Айленд поділилася з присутніми своїми враженнями із Святої Землі й висвітлила ряд кольорових прозірок.

Після товариського З'їзду відбувся Окружний З'їзд.

Н. Троян, пресова реф.

66 ВІДДІЛ США ІМ. ОЛЕНИ КИСЛІВСЬКОЇ НЬЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Новий діловий рік членства США в Нью Гейвені почався 1 лютого 1974 р. нарадою Управ обидвох місцевих Відділів — 66 і 108 — в справі Окружного З'їзду, який початково пляновано відбутися в Нью Гейвені.

Традиційну просфору влаштовано 17-го лютого при численній участі громадянства. На розвагову частину імпрези склався виступ танцювальної групи „Веселка“, декламація Ориси Марків вірша Петра Кізка „Різдво“ і реферат про український вертеп, який прочитала Лідія Фіцалович.

Збірка добровільних датків дала показну суму, з якої чистий дохід призначено на хворих і сиріт в Європі й Південній Америці.

Дня 10 березня Відділ відбув святочні сходи, під час яких ушановано ювілей 50-ліття подружнього життя співосновниці Відділу Марії Данилович.

Дня 7-го квітня влаштовано Великодній базар, який підсилив фінанси Відділу.

Дня 20 квітня заходами Відділу відбулися великі весняні вечерниці з презентацією випускників обидвох місцевих шкіл українознавства й американських середніх шкіл. П'ятнадцять пар української молоді взяли участь у презентації. Це успіх із національно-виховного погляду. Ця імпреза була однією з найбільш удалих у Нью Гейвені.

Відділ плянує відбутися ширші сходи, на яких будуть обговорені біжучі справи й пляни праці на повакаційний час.

Секретарка

106 ВІДДІЛ США, ГАРТФОРД, КОНН.

Нововибрана Управа взялася до підготовки точок на Окружний З'їзд США Нової Англії, що відбувся 31 березня ц. р. в Гартфорді, Конн.

Хоч не було легко Союзнякам схотитися на проби — малі діти, праця, недуги — але виступ був успішний. Союзнянки в складі: Валя Лучкань, Маруся Швець, Люда Хмелівська та Стефа Пришляк відспівали дві пісні „Ясени“ і „Червона рута“, а декламацію вміло сказала Оля Якимів.

У квітні Відділ улаштував Великодню продаж плястикових речей — тарци й тарілки декоровані писанками й вишивкою. Продаж був успішний.

Відділ провадить теж світличку, яка існує вже три роки. Зайняття відбуваються в суботу рано в українській парохіяльній школі. Садівничкою на шк. рік 1973-74 є п-і Стефа Сиротюк, яка гарно веде навчання. Світличка начисляє 16 дітей і бере активну участь у святах та виступах разом із парох. школою. СПК

108 ВІДДІЛ США, НЬЮ ГЕЙВЕН

Щомісячні сходи Відділу — це підстава його діяльності. Під час сходи плянується праця, обмінюється думками, знаходиться душевне відпруження. Ідучи назустріч бажанням членок, цьогорічна Управа з її головою Анею Іскат, доклала всіх старань, щоб місячні сходи Відділу зробити не лише діловими, але й цікавими та різноманітними.

У січні членки зійшлися у Валі Ширай. Вона висвітлювала й пояснювала прозірки з прогулянки пластунок до Греції. Заходом Ориси Зінич представник Червоного Хреста говорив про першу допомогу. В березні членки Відділу, Марійка Антонішин і Ніна Сметанюк, відомі своїми прекрасними вишиваними одягами, вчили зацікавлених осіб різних етєбен, уживаних в українських вишивках. Під час великоднього сезону Відділ спонзував успішний показ писання писанок. Василь Гіна, один із найбільш активних діячів українського народного мистецтва на терені Нью Гейвену, демонстрував це старовинне мистецтво для численної, здебільша американської, публіки.

Членки Відділу були співорганізаторками поїздки до Нью Йорку на виступ хору „Гомін України“ і танцювальної групи з Англії.

Світличка Відділу продовжує свої зайняття. Недавно діти світлички о-

АРХІВ ОЛЕНИ КИСІЛЕВСЬКОЇ

В Національному Етнічному Архіві в Оттаві, який є частиною Державного Архіву Канади, приміщено недавно архів Олени Кисілевської, першої голови СФУЖО. Цей архів, позначений як „Колекція Олени Кисілевської“, не є доступний для широкого загалу, а тільки за окремим дозволом.

В архіві приміщені всі писання Олени Кисілевської. Починаючи від її промов і радіопроголошень на Українчу через її щоденники аж до листування — збережене все, що вийшло з-під її пера. Промови є в різних часів і нагод. А щоденники почала вона писати ще 16-літньою дівчиною, отже за все життя зібралось біля 40 зшитків. Листування походить з часів її праці у СФУЖО і досягають кільканадцять тисяч штук. Є також частина спогадів, що їх почала була писати.

До архіву передано підручну бібліотеку голови СФУЖО у кількості 218 книжок. На жаль немає комплекту „Жіночої Долі“ і „Жіночої Волі“ і дуже побажано було б, щоб це можна було по жертвами доповнити.

Це дуже корисно, що такий цінний матеріал вдалось зберегти в певному місці. Коли б у когось знаходилися ще рукописи чи листи Олени Кисілевської, слід їх туди спрямувати. Таким способом усі джерельні матеріали до життєпису Олени Кисілевської були б зібрані разом. А про життєпис цієї видатної громадської діячки треба подбати, бо тепер ще жива пам'ять про неї і це разом із обширними письмовими матеріалам дало до того знамениту підставу.

глядали дитячу театральну виставу „Пітер Пен“.

У Відділі існують дружні товариські відносини.
Надія Троян

Підготова Конгресу

Щоб не було сумніву, про який Конгрес тут мова — пригадаємо, що саме тепер завершується 40 літ від хвилини, коли в Станиславові в днях 23—27 червня 1934 р. відбувся Український Жіночий Конгрес. Це був важливий етап нашого жіночого руху й підготова до нього розпочалась задовго перед тим.

Насправді початком її стала ухвала Заг. Зборів Союзу Українок, що відбулись у днях 8 і 9 травня 1933 р. Між резолюціями Зборів у точці 9-й постановлено скликати такий Конгрес у роковини заснування першої української жіночої організації і створити для того окремий Діловий Комітет. Головою Комітету обрано Євгенію Макарушку, заступницею Марію Біляк, а секретаркою Олену Федак-Шепарович.

Праця Комітету розпочалась восени 1933 р. Тоді то відбулись перші наради Комітету, планування програми, творення Секцій. Розпочалось листування з усіма українськими жіночими організаціями поза межами Галичини — у Варшаві, Чернівцях, Ужгороді, Празі, Відні, ЗСА й Канаді. В нарадах і дискусіях зарисувалось обличчя Конгресу, його засяг і остаточна ціль.

Це з'ясовано в двох документах підготовки, а саме в заклику, що появилсь в пресі 1 квітня 1934 р. і в офіційно поданому окресленні завдань Конгресу. Заклик до українського жіноцтва вказав загально, а завдання Конгресу докладніше — що не йдеться тільки про відзначення роковин, а скріплення почуття єдності, визначення шляху української жінки та виборення їй відповідного місця і впливу у власній спільноті. Заклик підписа-

ли почесні членки СУ — Марія Білецька, Ольга Кобилянська, Уляна Кравченко, Софія Русова, Герміна Шухевич. Слідували підписи однієї членки-основниці Руського Товариства Жінщин Іванни Сембратович-Остерман, співробітниць альманаху „Перший вінок“, президії Союзу Українок (Мілена Рудницька й Ірина Луців) та президії Ділового Комітету, як подано вище.

Та це не було єдине звернення. Перед ним, а й після нього йшли обіжники СУ в кожній ділянці, яка мала бути репрезентована на Конгресі. Найперше вислано запитник до кожної клітини, щоб зібрати дані про її заснування і розвиток. Культ.-освітня референтура збирала відомості про працю філій при допомозі запитників, так само референтура нар. мистецтва, яка планувала виставку й равт під гаслом „Шануймо народню ношу“ Фінансова референтура уложила бюджет Конгресу і розложила оплати на всі філії, що мали своїми вплатами Конгрес підтримати. Останні оповістки торкались технічних подробиць, як зголошень, приїзду і нічлігів. Цим останнім займалась Філія у Станиславові під проводом своєї здібної голови Амалії Рублевої.

Однак її відповідальність була далеко більша. Бо її завданням було влаштування Дня Селянки, що випровадив би на площу безконечні ряди українського жіноцтва в народньому вбранні. А це вимагало дбайливої підготовки.

Так проходила підготова до цього великого З'їзду, що залишився в пам'яті українського жіноцтва, як велике завершення його 50-літнього шляху.

При Централі Т-ва „Просвіта“ в Буенос-Айресі, як і в поодиноких місцевостях, де проживають українці, існує Т-во „Просвіта“, а в тих товариствах існували Жіночі Секції. На Заг. Зборах Централі Жіночої Секції при „Просвіті“ в Буенос-Айресі, на яких були заступлені майже всі Жіночі Секції з поближких „Просвіт“ що відбулися 5-го листопада 1972 р., постановлено переформуватись в автономне товариство під назвою: **Об'єднання Жінок Просвіти**. Його очолила п-і Галя Шафовал.

Перший рік праці ОЖП був призначений на переорганізування Жіночих Секцій при „Просвіті“ у відділі ОЖП. Дотепер переорганізовано шість таких відділів; крім них ще є Секції Жінок, які дотепер — із різних причин — не встигли переорганізуватись, як рівнож існують філії, де підготовляється оснування відділів ОЖП.

Крім що-місячних сходин із відповідними доповідями, ми влаштували в цьому році такі загально-громадські імпрези: Свято української дитини, разом із Педагогічною Громадою, в якому взяли участь учні Рідних Шкіл із Буенос-Айресу та околиць, Концерт української музики у виконанні молододі п'яністки панни Рашківської, і присвячено чимало уваги для влаштування Свята у 25-ліття СФУЖО, що й відбулося 14 жовтня 1973 р. Представниці Централі ОЖП відвідали всі Відділи ОЖП в часі їхніх імпрез, і там було відчитано інформативну доповідь про СФУЖО. На закінчення влаштовано спільну імпрезу з нагоди 25-річчя СФУЖО, що мала святковий характер. На святі були присутні не тільки жіноцтво, але й чимало чоловіків. Дохід із того Свята призначено на Музей, який Управа ОЖП запланувала створити, хай навіть спочатку в скромних розмірах музейної збірки. Дотепер є згошених біля 100 експонатів.

Перед Великоднем ц. р. було влаштовано курс писання писанок, в якому взяли участь не тільки членки ОЖП, але й молодь. Також ОЖП разом із Централєю Т-ва „Просвіта“ влаштувало спільно Свят-Вечір і Свячене.

Культурно-освітня референтка ОЖП при співучасті інших членок Управи ОЖП редагує Жіночу Сторінку ОЖП (яка друкується при тижневику „У-

Закінчуємо список членок-прихильниць, розпочатий у лютому числі. Подаємо список тих, що вирівняли свою вкладку в 1973 році. Якщо їх вплата торкається іншого часу, дата подана в дужках біля прізвища. Це окреслення відноситься тільки до даної членки-прихильниці, а не до прізвищ, що є подані перед нею чи після неї.

Марія Сахрин, Торонто (71, 72, 73), Стефанія Савицька, Торонто (72-75), Сесілія Семчишин, Курітіба, Христина Сенік, Філядельфія (72), Галина Сенішин, Монреал, Людмила Сердюк, Трентон, Емілія Прибитківська, Іслінгтон (73, 74), Клавдія Сікор, Бело Горізонте, Марія Січинська, Торонто, Марія Сіякевич, Монреал (72), Марія Слободян, Торонто, Леонія Слюзар, Монреал, Олена Слюзар, Вілмінгтон (71, 72), Анастасія Смерчинська, Рочестер, Марія Смішкевич, С. Орендж (71-74), С. Соколишин, Асторія, Марія Спольська, Торонто (72, 73), Ірина Стецик, Торонто (68, 69, 70), Ярослава Стасів, Іслінгтон (69-72), Савеля Стечишин, Саскатун (73, 74), Марія Струмінська, Монреал (72), Ірина Судчак, Монреал (71), Анна Сивуляк, Філядельфія, Євгенія Ситник, Вінніпег (73, 74), Ірина Шмігель, Рочестер.

Марія Татарська, Філядельфія (71, 72, 73), Олена Тарашук, Монреал (72).

Лідія Вахнянин, Торонто, Розалія Вакулинська, Монреал (71), Марія Велигорська, Торонто, Євгенія Вербицька, Торонто, Олена Весоловська, Монреал (73, 74), Ольга Весоловська, Торонто (70, 71), Розалія Вокулінська, Людмила Волянська, Тіс (71, 72, 73), Марія Волошук, Курітіба, Стефанія Вовк, Саскатун (74), Слава Винницька, Торонто.

Валентина Єрмоленко, Міннеаполіс (71, 72, 73), Стефанія Залеська, Монреал, Стефанія Залітач, Рочестер, І. Жеребецька, Саскатун (74), Люба Зілінка, Монреал, Анна Зуб, Філядельфія.

країнське Слово“ в Буенос-Айресі). За цей рік вийшло 6 чисел.

ЗА УПРАВУ УЖП:

Ганна Середяк

культ.-освітня референтка

Управа СФУЖО видала коротку легючку із з'ясуванням видатних жіночих постатей, що діють у користь прав людини в Україні. Деякі з них є ув'язнені, як Ірина Стасів-Калинець, Ніна Строката-Караванська, Стефанія Шабатура, Ірина Сенік, а другі боряться на волі за права людини, як Тетяна Ходорович і Мальва Лянда.

ДО XV. ЛІТ. КОНКУРСУ СФУЖО

Дня 31 травня 1974 р. проминув реченець XV. Літ. Конкурсу СФУЖО, що був проголошений на літературне опрацювання теми з ділянки парапсихології. До кінця травня ц. р. наспіли такі твори:

1. Аргентинка „Таємничі кроки“, 2. Віра „Подарунок“, 3. Десна „Панич із Перуджі“, 4. Катерина „На покинутому хуторі“, 5. Н. М. „Бентежність“, 6. Межа „За завісою загадковости“, 7. Нью-Йорчанка „Чи це був сон?“, 8. Ірина Плай „Моя мама і я“, 9. В. Сейм „Чудо на весні“, 10. Слава „Останній покій“, 11. Стефанія „Кімната ч. 568“, 12. Стріха „Срібло“, 13. Надя Тищенко „Ясновидіння“.

Незабаром Літ. Журі отримає до прочитання твори і зможе сформувати свою думку про них.

ВКЛАДКИ СКЛАДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

В останньому часі вплатили свою вкладку за 1974 р.: Союз Українок Австралії (доповнення в сумі 29 дол.) і Союз Українок Франції за 1973 і 1974 рр. (20 дол.). Ліга Українських Католицьких Жінок Канади 180 дол. Всі ці вкладки вплачені за новим виміром. Щиро дякуємо!

ПРОТОКОЛИ УКР. ЖІН. СОЮЗУ

Укр. Жін. Союз Австрії передав книги протоколів із рр. 1920—1922, себто з часу свого заснування. Це є цінний історичний матеріал, що дає вгляд у змагання нашої найдавнішої складової організації. В Управі Укр. Жін. Союзу були тоді пізніші визначні громадські діячки, як Мілена Рудницька, Олена Левицька, Анна Жук, Ольга Басараб. Головою Укр. Жін. Союзу були в тих роках — д-р Яськевич-Марітчак і Олена Залізник.

OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. XXXI.

JUNE, 1974

No. 6

LUBOW WOLYNETZ

Anna Yaroslavna

There have been personages whose lives resembled fairy tales. This is mainly true of historic personages from the far past about whom we know little but throughout centuries many legends and stories developed around them based not so much on fact as on conjecture.

Anna Yaroslavna who was born around 1024, the daughter of Prince Yaroslav the Wise and who was later Queen of France surely seemed to the French a princess from a fairy tale. She came to France from a far away land, charmed and enchanted their king and lords with her beauty and wisdom.

Kievan Rus, in the days of Yaroslav the Wise was a grand, powerful and highly cultured nation. The city of Kiev glistened from the many golden domes on churches. Monks in the monasteries were busy translating and rewriting books for their prince who read them day and night and later collected them into the first library at the Cathedral of St. Sophia. In the Podol part of the city throngs of people gathered daily at the eight markets to look over wares that were brought by tradesmen from the East and West. This internationality of the markets made it possible for the Prince and his children to learn many foreign languages without even having to leave the city.

At the court by all probability lived and composed his songs the great poet Boyan about whom we know from the epic song "The Lay of the Host of Ihor" where his name is mentioned and where he is called "prophetic," "night-

ingale of the old days," "grandson of god Veles." He most likely composed songs glorifying Yaroslav and his wisdom, heroism of Yaroslav's sons and the beauty of the princesses Elizabeth, Anne and Anastasia.

During Yaroslav's reign for the first time a Ukrainian monk Ilarion became Metropolitan. He had great influence not only on Yaroslav but on his children as well. Anna Yaroslavna must have had many conversations with him before she left for France.

In such an atmosphere Anna Yaroslavna grew and acquired knowledge. Small wonder then that she developed into a highly cultured as well as wise and at the same time a very beautiful princess.

Metropolitan Ilarion in his sermon "On Law and Grace" praising Kievan princes said:

"And they did not reign in a poor and unknown land, but in Ukraine (Rus'), which is known and celebrated by all to the ends of the earth."

Indeed the whole of Europe talked about Kievan Rus' and about Prince Yaroslav and small wonder then that Henry I of France soon after being widowed sent a group of ambassadors consisting of three bishops and many lords, to Kiev to ask for the hand of Anna in marriage. The Ambassadors arrived in Kiev in either 1048 or 1049 and were enraptured by the city. French historians writing about this episode said:

"This country is more united, happier, mightier, more important and more cultured than France."

Напис на п'єдесталі статуї при вході до церкви св. Вікентія: „Анна з Руси, королева Франції. Вона заснувала цю будівлю імени св. Вікентія Року Божого 1060“.

Світлий: д-р М. Яримович

Statue of Anna Yaroslavna at the entrance to St. Vincent's Church in Senlis. This inscription reads: Anne of Rus', Queen of France. She founded this church and dedicated it to St. Vincent in the Year of Our Lord 1060." Photo by Dr. M. Yaremovych

The courting was successful. The French ambassadors returned to France with Anna, her huge dowry and many rich gifts. The marriage as well as Anna's coronation took place in all probability May 14 1051 in the cathedral of Reims. In connection with her coronation there developed a legend that Anna pledged allegiance on a Slavonic Bible which she brought with her as part of her dowry and later this Bible she bequeasted to the ca-

Церква св. Вікентія заснована Анною Ярославною.
Світлив: д-р М. Яримович
The Church of St. Vincent in Senlis founded by Anna Yaroslavna. Photo by Dr. M. Yaremovych

thedral of Reims. Later all French kings pledged allegiance on this Bible. It is true that all French kings pledged allegiance upon a Bible during their coronation and it is also true that there is a Slavonic Bible in the cathedral of Reims but most recent scholarly studies claim that this particular Bible could not have been brought by Anna.

Henry I and Anna had three sons and one daughter. Philip the eldest became the next French king. The second son Robert and daughter died early. The third son Hugo became a powerful lord.

King Henry I died in 1060 and left Anna with small children. Philip was only eight years old and he began to rule France under the regency of Count Baldouin. After Henry's death Anna moved to a castle in the town of Senlis. Here a few years before, while waiting the birth of Philip she promised she would build a church and a monastery dedicated to St. Vincent, which she did. The church is still standing in Senlis to this day. Anna loved

the beautiful forests of Senlis which were mainly used for hunting by the kings and lords. Maybe these forests reminded her of the very similar ones near Kiev which were also used for hunting and near which Kievan princes built their summer palaces. Today we can find in the Senlis castle one of the oldest hunting museums.

Among the many lords visiting the forests and the castle of Senlis was Raul III Count de Crespi de Valois de Vecsin. He was considered to be the most powerful of the lords and a descendent of Charlemagne. His first wife died. The second one Eleonore he suspected of infidelity and had her sent away from his castle. Often seeing the young widowed queen in Senlis he became enchanted by her beauty and intelligence. Once while Anna was walking in the forests he abducted her like some shepherd girl and took her to his castle. There he forced one of the frightened priests to marry them. This naturally caused a scandal and Pope Alexander II issued a proclamation which annulled Anna's and Raul's marriage. But the couple continued to live together and soon everyone forgot about it. Anna enraptured everyone so that no one had the heart to reprimand them. Eleo-

Медалія із зображенням малолітнього короля Філіппа з рукою на Євангелії.

Philip, King of France, taking an oath on the Bible

nore, the second wife of Raul, was aware of this charm that Anne had and when she was complaining about the matter to Pope Alexander II she said about Anna "there is no one like her in the whole world."

Count Raul died in 1074 and his death was a hard blow for Anna. Soon after his death Anna died also but we do not know the exact year.

During her whole life Anna had very good relations with her

son the king, Philip I. She even took part in the reign. This fact is proven by her signature on some of the state documents.

For a long time it was not known where she was buried. In 17th century a scholar Menestrier, at the monastery of Villiers, near Paris, discovered a tomb upon which was an engraved portrait of Anna and an inscription.

French historians have dedicated many studies to Anna Yaroslavna and the French royal dynasties were always aware of Anna's Slavonic background. The best example of this may be an event that took place at the end of the 19th century. Count Monpansier, the son of the last king of France Louis-Philip went to Russia to be present at the coronation of Alexander III. On his way home he purposely came to the city of Kiev and went to the cathedral of St. Sophia to pray at the tomb of Yaroslav the Wise, because as he said Anna, Yaroslav's daughter, was the wife of Henry of France, the mother of King Philip and the great, great, great grandmother of the French ruling dynasties to which count Monpansier belonged.

EDUCATIONAL CONFERENCE

At a Tri-Regional (Detroit, Chicago, Cleveland) Conference held in Detroit in March of this year, and jointly sponsored by the UNWLA National Education Chairman, Mrs. Klymyshyn, and the Detroit Regional Council, participants focused their discussions on the importance of Pre-Kindergarten or Nursery Schools.

Among the conclusions reached at the Conference were the following: the greatest value of the Nursery Schools lies in the fact that because the child is in a community setting where Ukrainian is the language of communication, the Ukrainian surroundings and the use of the Ukrainian language strengthen his Ukrainian identity; the newest pedagogical methods should be examined and utilized in or-

Br. 60 UNWLA
Cleveland, Ohio.
"Swiata Veche-
ra" January 1974.
President Dorothy
Everett, Past
President Mary
Fedak

ACTIVITIES OF BRANCH 32 OF NEWARK UNWLA SEPT.-DEC. 1973

In the length of time between September and December of 1973, our branch held three executive meetings.

In September, our members sponsored a Bilingual Conference for branches 32, Newark, 72 New York, 40, and 52. Our member, Mrs. Mary Rohowsky, reminisced about her mother's hard days as an early Ukrainian immigrant in the Ukrainian community in the 1920's and 1930's. Mrs. Rosalie Polche of Branch 72 of New York then related her mother's experiences. A guest speaker, Mrs. Gerard Muench, gave a lecture on Ethnic Awareness in the present time. An interesting discussion followed and closed with the resolution to increase better and closer contacts among all sister branches. A luncheon then followed which was enjoyed by all.

Our annual bus-trip took us through scenic Autumn countryside to West Point to sightsee and enjoy the Dress Parade. We then stopped off at Bear Mountain, N. Y. for sup-

per to properly prepare the child for formal schooling; parents and the wider community should be informed through all the media, of all the positive aspects of Ukrainian Nursery Schools in order to enlist all possible assistance in fulfilling the UNWA Education Committee's call — "50 Nursery Schools for the UNWLA's 50th Anniversary."

per and a walk in the woods. A 50-50 raffle was held on the way home and door prizes handed out to ticket winners.

Mrs. Mary Rohowsky presented her oil paintings at the Art Show sponsored by the Okruzhna Rada in November along with Mrs. Dorothy Losowyj selling Ukrainian articles.

Christmas was celebrated in December with our annual Christmas Party. The year of 1974 was ended with elections of our new board meeting at which Mrs. Dorothy Losowyj became President, Mrs. Dolores Salabun, Vice-President, Mrs. Olga Smook, Treasurer, Mrs. Olga Maselko, Secretary, and Mrs. Stephe Brenycz, Organizer.

Dorothy Losowyj
President, Branch 32

SEMI-ANNUAL REPORT OF BR. 60 OF UNWLA

Sept. 1973 to April 1974

In September 1973 a regular meeting was held at the home of Mrs. Helen Petlowaney. A ribbon rose and bow workshop was conducted by Jennie Bochar. Andrew Michniak, of the Ukrainian American Youth presented recent publications in English of Ukrainian literature. Ukrainian recipes compiled by I. Kashubynska were sold, as well as trays with Ukrainian pysanky design and "Ukrainians in America" by M. Kuropas. A nominating committee was chosen.

September 29th was the scene of a bi-lingual luncheon confer-

ence held at St. Josaphat Hall in Parma, Ohio, in the Regional Council rooms, UNWLA branches from Detroit as well as our national vice-president Alexandra Riznyk were guests. "I Remember Mama" was presented by Mrs. Mary Fedak, president Br. 60. "Ethnic Identity" was interpreted by Mr. Eli Ferencik, Director of Ethnic Heritage Center, Cleveland Community College, and "Ukrainian American Woman" by Mrs. Anastasia Volker, national organizational chairman of UNWLA.

A November membership meeting was held at the home of Membership chairman, Stell Lemichuk. A potluck supper with entertainment by Irene Kulick and her daughter on their banduras with selections of Ukrainian folk songs. A sum of \$200 was appropriated for educational and civic projects. Copies of "Traditional Ukrainian Cookery" by S. Stechisin were sent to four public libraries, as well as 2-year subscriptions of the "Forum." Donations to "Our Life," to Br. 12 Kindergarten, to the orphanage in Philadelphia.

Our traditional "Swiata Veche-ra" was held in January 1974 with installation of officers. This annual potluck supper for members and guests is the highlight of the year. Each member is assigned a different traditional Christmas Eve dish which she learns to prepare, from fish to pumpushki.

A pysanky demonstration and classes have been conducted by Jennie Bochar, thus keeping our heritage active and alive and known.

Mary Fedak, Past Pres.

Enclosed is a \$25.00 donation to the Fund for Assistance to Elderly Ukrainian Women in Ukraine. This donation is being made in the name of Mrs. Maria Passek-Bilenka.

Mrs. Maria Passek-Bilenka is the mother of our fellow employee, Mrs. Dora Rak, and we request that you acknowledge this donation directly to her.

Very truly yours,
V. C. Haraldsen
Sunshine Club

СТАРОСВІТСЬКЕ ПЕЧИВО

Якось задзвонила нам молода америка: ка до редакції, запитуючи чи могли б ми перекласти їй кілька приписів, що їй надіслала бабуня з краю. Вона на жаль не може їх зрозуміти...

Так попали нам у руки ці „Старосвітські приписи“. Саме тепер є час на коржики чи пироги з садиною. Може спробуєте їх? Приписи не вишукані, але напевне смачні. І нагадають нам напевне нашу бабуню...

1. Коржик із яблуками (можна вживати вишні або сливки)

- ¾ горнятка масла
- ¾ горнятка цукру
- 3 яєць, поділених
- 2½ горнятка борошна (муки)
- 1 порошок до печива
- ½ склянки молока

Добре втерти масло з цукром, додати по одному жовтки, борошно змішане з порошком до печива, і холодного молока і шум з трьох білків. Все разом легко вимішати. Тісто виложити на помащений маслом лист (бляху). Яблука покроїти на вісім частинок, частинки покласти вершком до гори на тісті та посипати цукром. Пекти в печі на 350 ст.

2. Пиріг із яблуками

- 5 горняток борошна (муки)
- 1 горнятко масла або маргарини
- ¾ горнятка порошоківаного цукру
- шкірка з одної цитрини
- 4 варені жовтки
- 1 сире яйце
- 2 фунти яблук
- цинамон або шкірка з помаранчі ваніля
- 3 ложки порошоківаного цукру, щоб посипати пиріг

Варені жовтки перетерти через ситко і вимішати з маслом. На стільницю пересіяти борошно, додати приготовані жовтки з маслом, сире яйце, пересіяний цукор і все дрібно посікти великим ножом. Додати трохи молока, щоб тісто було гладке і добре вимісити. Тісто накрити і поставити на 10 хв. до хо-

лодильника. Опісля поділити тісто на дві частини. Одну частину розтачати і виложити до форми. Трохи його спекти і вистудити. Відтак обікрати яблука, дрібно покроїти і наложити на тісто. Зверху посипати цукром, помаранчевою шкіркою чи ванілю, прикрити другою частиною тіста і пекти пів години, або більше на 350 ст. Коли готове, посипати порошоківаним цукром.

3. Сирник

- 3¼ горнятка сухого сира
- доброго пів фунта вареної бараболі
- ¾ горнятка масла або маргарини
- ¼ горнятка цукру
- 6 яєць, поділених
- шкірка з помаранчі
- сік із пів цитрини
- ваніля
- родзинки

Сир і холодні бараболі змолоти 3 рази в машинці до м'яса. 6 жовтків вбити з маслом (або маргариною) і цукром. Вбити 6 білків. Вимішати жовтки з перемеленим сиром і бараболями. Додати шум із білків, шкірку з помаранчі, сік з ½ цитрини, ванілю і родзинки. Добре вимішати. Вилити у добре помащену товщеш форму, посипану сухариками і пекти в досить гарячій печі (375 ст.).

ЩЕ ПРО ДЕКОРАТИВНУ МАСУ ДО ТОРТІВ

П-і Стефанія Левченко подає ще один припис на масу до прибирання

До передплатниць „Нашого Життя“

Улітку багато читачок міняє своє мешкання. Деякі повідомляють нас про те, але більшість не полагоджує того. Тоді журнал іде кілька місяців на давню адресу і там пропадає, або повертається до адміністрації знищений і ми мусимо покривати зворотне порто. Щойно по кількох місяцях, коли число не приходить, передплатниця повідомляє нас про зміну своєї адреси і вимагає додаткової висилки.

А воно дуже легко подати зміну адреси в час. Поштові уряди продають готові листівки-формуляри, де треба вповнити давню і нову адресу. Це дуже влегшить безпроволочну доставку журналу.

АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

тортів. Це ще одна відповідь на запит однієї з читачок.

Потрібно

- ¼ ф. несоленого масла
- 1 ф. цукру мучки
- один сирий білок
- запах, який хто любить
- колір до вподоби

Вимішати, якщо за густе, розрідити молоком. Додати колір, який потрібний.
Стефанія Левченко

Куховарські назви

на букву У

Угор, риба, дивись: **вугор**.

Угорка, сад. — сорт слив.

Узвар — 1. традиційна різдвяна страва з сушеної садинови, 2. компот.

Узварець — алек. напій.

Унція — міра ваги, 1/16 фунта, 1/8 стандартного горнятка — 2 ложки плинну або товщу — біля 30 грамів.

Утривати — доварювати в парі або в печі.

Устріця — їстівні двостулкові м'якуни.

Учиняти тісто — заквашувати. Учиняний.

Учта, **бенкет**.

Ущерт, по вієця (налити).

на букву Ц

Цвібак (нім.) — сухе солодке печиво

Цвіль, див. **Плісневі грибки**

Цвітна капуста, каляфіор — го-родина

Цебар, цебрик — дерев'яний посуд із вухами

Цебро — відро

Цедра — висушена помаранчева або цитринна шкірка

Цесарка, пантарка — свійський птах
Н. Ч.

УКРАЇНСЬКА ВИШИВКА

Комплет для дівчинки

У квітневому числі подали ми вістку про показ вишиваного вбрання, що його перевів 12 Відділ СУА ім. Олени Пчілки в Клівленді. Найбільший успіх мали дитячі одяги для дівчаток і хлопців.

З-поміж них вирізнявся комплект для дівчинки Дарки Ковч (5 років), що його виконала п-і О. Дуб.

Комплет опертий на формі Сімплі ситі ч. 9239 і виконаний із легкого вовняного матеріялу кремової краски. Складається з 4-ох частин: суконки, пелеринки, трикутної хустки та торбинки.

Суконка викінчена вгорі гезкою. На ній уміщена зпереду вишивка (взір із пелеринки). Хустина й торбинка прикрашені тим самим шнурочком, що й на пелеринці.

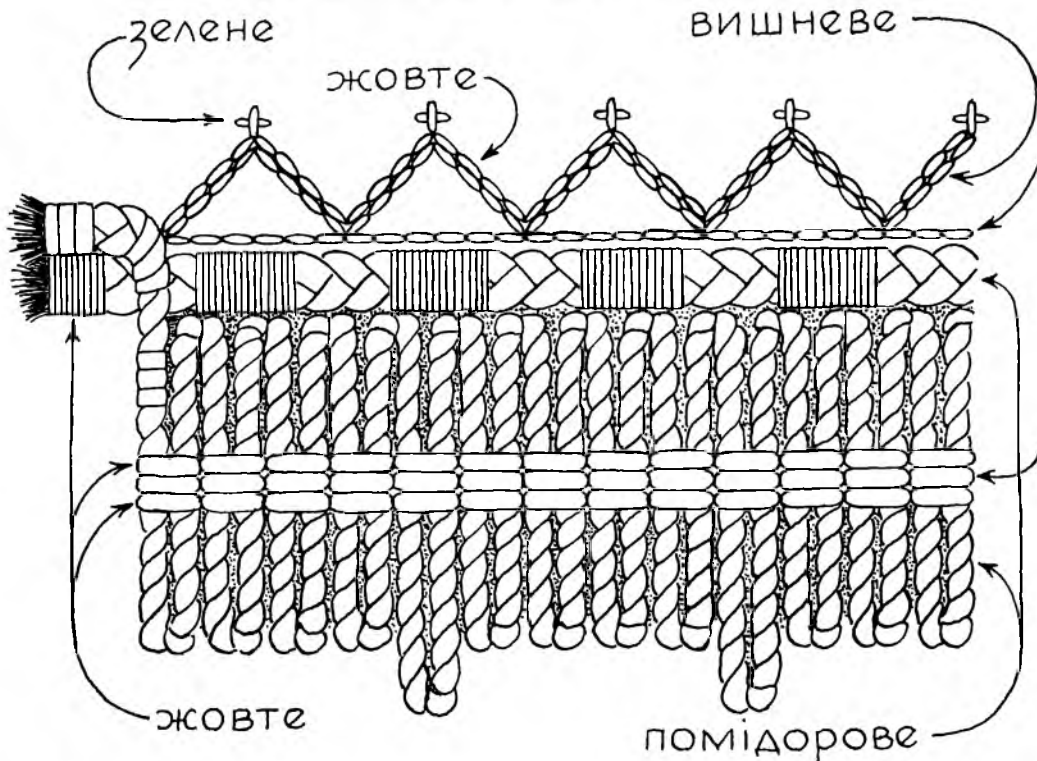
Вишивана прикраса складається різного роду плетених шнурочків, стебнівки й обмітки. Поруч на рисунку з'ясовано спосіб виконання прикраси шнурочками. Шнурочок „ко-

сичка" вжитий у різний спосіб. При прикрасі пелеринки уложений тісно ключками, у широку смугу, з якої вистають у певних відступах ширші ключки. Ці смуги є прикріплені посередні до матеріялу стебнівкою іншої краски, а збоку обміткою. Тим самим шнурочком обведена пелеринка, хустина і на ньому завішена торбинка. До зав'язання пелеринки служить кручений шнурок. Усі прикраси викінчені китичками з різнокольорової волічки.

До виконання шнурочків ужито волічки й мулінки помідорової, вишневої, жовтої і зеленої краски. Шнурочки виконані волічкою, а стебнівка й обмітка мулінкою. До вишивання вживати помідорової ч. 947, вишневої ч. 814, жовтої ч. 743 і зеленої ч. 700.

Скажіть Вашій приятельці, що українська світличка СУА помагає їй виховувати дитину вже від 3-го року життя!
Поінтересуйтеся тим для добра Вашої дитини!

РОЗВАГА

ВЕРТЮЛЕП

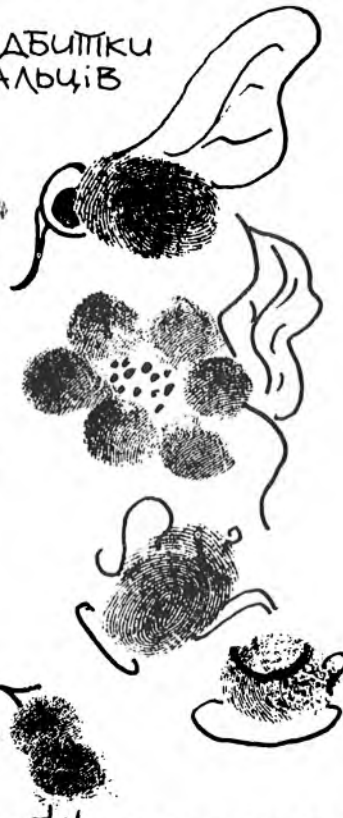

ВЕРБЛЮД

ВИНОГРАД

ВІДБИТКИ ПАЛЬЦІВ

ВІТРИЛЬНИК

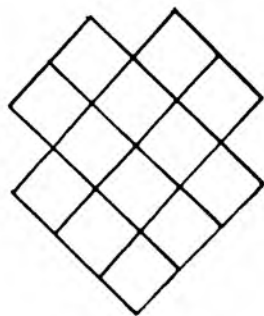

ВІОЛЯ

ЗАГАДКА

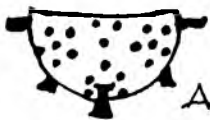
Із зубчисток зложіть квадрат, трикутник, ромб, прямокутник.

Скільки квадратів, прямокутників є в цій формі?

КУХОВАРСЬКИЙ КУПІТОК

Набрати ложку ванільового морозива в мисочку. Зробити ушка ведмедика з чоколядових тістечок, очі уста і ніс зробити з чоколядок ММ.

ДРУШЛЯК

СИТКО

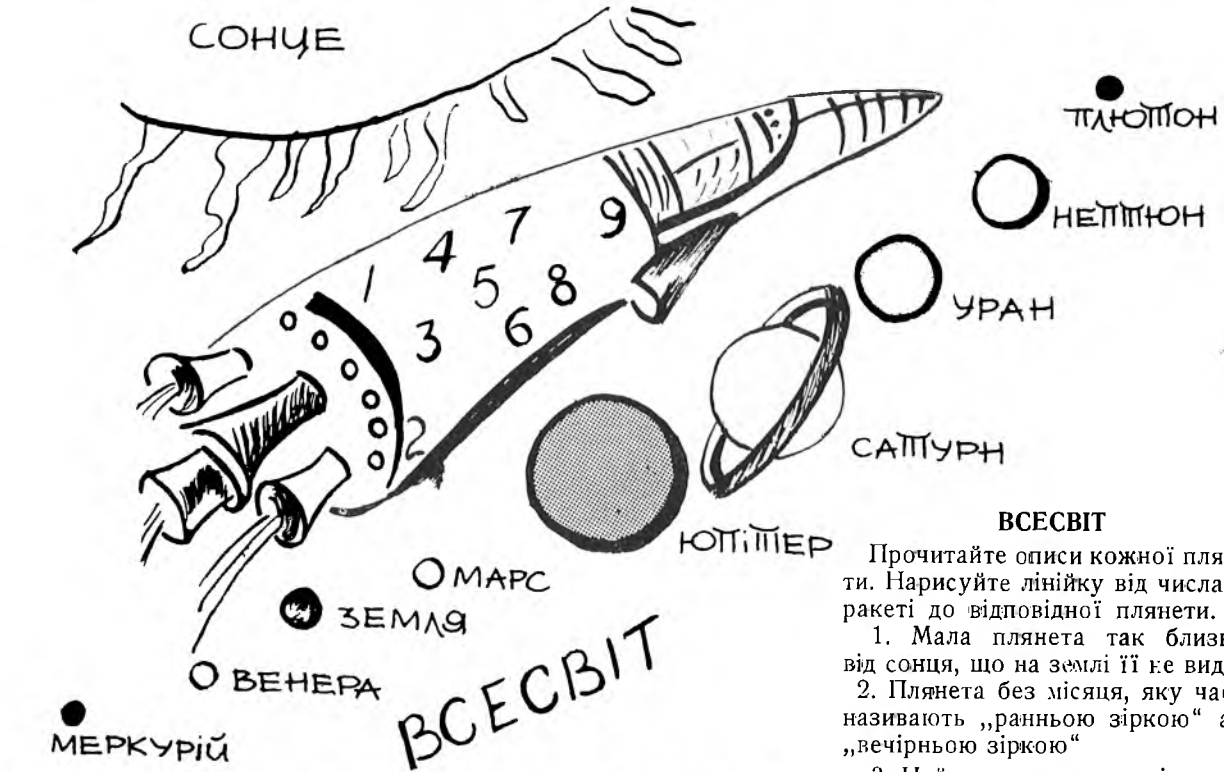

ЗАБАВА

Текст: Віри Андрушків

Рисунки: Квітки Іваницької

ВСЕСВІТ
Прочитайте описи кожної планети. Нарисуйте лінійку від числа на ракеті до відповідної планети.

1. Мала планета так близько від сонця, що на землі її не видно.
2. Планета без місяця, яку часто називають „ранньою зіркою“ або „вечірньою зіркою“
3. Найдальша планета від сонця має добу яка триває 154 години. Спостерегли цю планету у 1930 р.
4. Планета з двома місяцями, яка кружляє приблизно 3 більйони миль від сонця.
5. Перша планета за Сатурном. Віліям Гершел спостеріг її в 1781.
6. Шеста планета від сонця має 3 обручі і 9 місяців.
7. Найбільша планета має 12 місяців.
8. Ця планета відрізняється червоним кольором. Зимую біла шапочка появляється на обох бігунах.
9. Третя планета від сонця має один місяць. Вона має 24-годинну добу і 365-ти денний рік.

Відповіді
1. Меркурій. 2. Венера. 3. Плутон. 4. Нептун. 5. Уран. 6. Сатурн. 7. Юпітер. 8. Марс. 9. Земля.

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу нашої Добродійки бл. п. Софії Гарасимович складаємо 25 дол. на „Фонд П'ятсот“.

Софія й інж. Михайло Ліщинські

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. д-ра Григорія Дмитрова складаю 20 доларів на Стипендійний Фонд для дітей у Бразилії.

Соня Семанюк

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу нашого швагра бл. п. Лева М. Поповича складаємо 15 дол. на Запасний Фонд Нашого Життя.

Юліян і Марія Савчаки

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Софії Гарасимович складаємо 10 дол. на Запасний Фонд Н. Ж.

Богдан і Лідія Куропасі

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. проф. Лева М. Поповича складаємо 10 дол. на Запасний Фонд Н. Ж.

Іван і Марія Куземські

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Ольги Індри, матері нашої приятельки п-і Лідії Колодчин, складаємо 10 дол. на Запасний Фонд Н. Ж.

Оксана й Орест Зозулі
Лос Анджелес

З ПРИВОДУ СМЕРТИ свого чоловіка бл. п. Івана Микитина складаю 10 дол. на видавничий фонд журналу „Наше Життя“.

Василина Микитин

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ незабутньої бл. п. Наталії Савченко складаю 5 дол. на Фонд П'ятсот. Нехай пам'ять про неї буде між нами вічною.

Марія Голуб, Каламазу

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Софії Гарасимович складаю 2 дол. на Запасний Фонд Н. Ж.

Тетяна Цимбал

Оголошення „Замість квітів“ поміщуємо безплатно, якщо пожертви є призначені на фонди й акції нашої організації. В іншому випадку радо полагодимо висилку цієї пожертви, але просимо додати 3 дол. до вплаченої суми на кошт проголошення.

Адміністрація Н. Ж.

Посмертні згадки

ДІТРОИТ, МИШ.

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що 26 листопада 1973 р. по довгій хворобі відійшла у вічність наша членка **Євдокія Горбусь**. Належала довгі роки до нашого Відділу, як рівнож до Сестрицтва Неп. Зачаття. Походила з с. Вибринів, пов. Рогатин у Зах. Україні.

Членки обох організацій відправили Покійну на вічний спочинок. Над домовиною попрощала її пресова референтка п-і Анастасія Біловус, а на поминках голова Відділу п-і Павлина Будзол.

Покійна залишила у глибокому смутку двох дочок, Катерину з родиною і Анну, а також одну внуку і 7 правнуків.

В часі поминальної гостини проведено збірку на Будівельний фонд СУА, яка принесла 42 дол.

Управа Відділу ім. кн. Ольги

**

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що в останніх місяцях із волі Всевишнього покинули нас три довголітні членки 47 Відділу СУА.

Дня 28 жовтня 1973 р. відійшла у вічність бл. п. **Олена Ланкевич**, вдова по бл. п. о. Олександрові, парохіві Потутор коло Бережан. Бл. п. Олена народилася 27 травня 1892 р. в родині о. Теофіля і Наталії Горникевич. Воєнна хуртовина занесла бл. п. о. Олександра й п-і Олену до Відня, а опісля до

ПРОСИМО ПОПРАВИТИ І ВИБАЧИТИ ПОМИЛКИ

У ч. 2 Н. Ж. за лютий ц. р., третя шпальта, останній розділ, повинно бути: „В пам'ять бл. п. **Катрі Котик**, матері нашої членки п-і Наді Кух, складаємо 25 дол. на Фонд П'ятсот. — 71 Відділ СУА в Джерзі Ситі“.

У ч. 4 Н. Ж. за квітень 1974 р., друга шпальта, 5-тий уступ, повинно бути: „Замість квітів на могилу чоловіка нашої членки п-і Галі Кіляр бл. п. **Володимира Кіляра**, складаємо 25.00 дол. на Запасний Фонд Н. Ж. — Управа 64 Відділу СУА“.

Рочестеру, де Отець виконував священничі обов'язки. До нашого Відділу СУА бл. п. Олена вступила зараз по його заснуванні і була членкою до кінця. Хоч тяжка хвороба не дозволяла їй суспільно працювати, серце п-і Олени, сповнене патріотизму, все билось для України. Залишила в смутку дві доньки, трьох синів, десять унуків і сім правнуків.

**

Дня 24 грудня 1973 р. відійшла у вічність бл. п. **Люба з Івашків Шот**.

Бл. п. Люба народилася 9 вересня 1910 р. в Судовій Вишні, де й проживала майже весь час свого псбуту на рідних землях, бо тільки останні роки перед виїздом на еміграцію жила у Львові. В молодому віці включалася в громадську роботу. В місцевій читальні „Прогресу“ довгий час завідувала бібліотекою, як теж співала в мішаному та жіночому хорах. У Кружку „Рідна Школа“ була постійною референткою збірок на „Коляду“ і „Писанку“ В руханковому т-ві „Луг“ належала до спортової дружини, з якою взяла участь у спортових пописах під час відслонення пам'ятника Іванові Франкові у Львові. З хором читальні брала участь у здвизі „Українська Молодь Христові“ у Львові. По заснуванні Філії Союзу Українок у Судовій Вишні була весь час секретаркою Філії.

В Рочестері була активною членкою нашого Відділу й на протязі двох років була його секретаркою. На еміграцію виїхала з чоловіком і двома синами.

Окрім українських організацій, бл. п. Люба помагала американським філантропійним товариствам у збірках фондів на їх потреби. Останньої дорученої їй збірки для товариства поборювання недуги рака, якраз та сама недуга не дозволила їй перевести.

**

19 січня 1974 р. відійшла у вічність бл. п. **Любомира Оксана Ковч**, вдова по бл. п. Евстахіїві.

Бл. п. Люба народилася 21 квітня 1912 р. в Коломиї, в родині о. Віктора й Євгенії Лозинських.

Ціла родина Лозинських мала

замилування до музики і від молодих літ п-ї Люба росла в любові до українського слова, пісні й мистецтва. Ціле своє життя використовувала ці три таланти, якими Господь її нагородив. Виступала в головних ролях на сценах українських театрів, співала в хорах, учила мистецтва слова молодь, з якою працювала доки їй дозволила тяжка хвороба. В кожен вільну хвилину вишивала. З-під її золотих пальців виходили високомистецькі взірцеві стилеві ляльки з усіх сторін та околиць України, які тепер пишуться в музейній збірці Союзу Українок Америки, в американських музеях та бібліотеках і майже в кожній українській хаті міста Рочестера. Пластунки будуть пам'ятати її кожний раз, коли вбиратимуть свої гуцульські китпарі, бо це вишивала їм п-ї Люба.

Залишила в смутку три сестри, двоє братів і донечку Христю, для якої жила і робила все, щоб Христя могла всеціло віддати себе для праці над молоддю в Пласті.

47 Відділ США втратив примірну членку, яка через передчасну смерть не встигла вичерпати та перевести в діло всіх своїх ідей для української справи.

**Управа 47 Відділу США
ім. Лесі Українки**

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

З жалем повідомляємо членство США, що 27 жовтня 1973 р. відійшла у вічність бл. п. **Олена Когачька** з роду Мазяр. До Америки приїхала в 1910 р. Членки нашого Відділу взяли участь у похоронних відправах і провели її на вічний спочинок. Над домовиною попрощала Покійну секретарка п-ї Анна Сивуляк.

Покійна залишила в смутку сина Михайла з дружиною Джанет і дві внучки, Даен і Михайлу, як також сестру Єву Вовчак, дві сестринки і сестринка. Одна з сестринок, Сестра Бенігна, ЧСВВ, провадить парохіяльну школу на Френкфорд.

Нехай земля Вашингтона буде Тобі легкою, дорога посестро!

**Управа 42 Відділу США
„Дочки України“**

РІЧНІ ЗБОРИ

17 ВІДДІЛ США, МАЯМІ, ФЛОРИДА

Річні Збори Відділу відбулися 27 листопада 1973 р. До президії вибрано п-ї А. Рій, як голову, а п-ї М. Венгльовську, як секретарку.

Звіт із діяльності зложила голова Ірина Ракуш, секретарка Сося Микитка, фін. референтка Джін Кочкодан, делегатка до Центр. К-ту Н. Мудрейко, референтка сусп. опіки Л. Гелембен і господарські референтки А. Козира і К. Богданович.

Іменем Контр. Комісії пп. М. Ждан і Г. Леменчук ствердили зразкове ведення касової книги і поставили внесок на уділення абсолюторії.

До нової Управи ввійшли пані — Ірина Ракуш, голова, Люся Візняк, заступниця, Сося Микитка, рек. секретарка, Д. Кочкодан, фін. секретарка, Сося Серна, скарбничка. Референтками стали пані — Н. Мудрейко, І. Трач, С. Кучкуда й О. Подубинська культ.-освітніми, А. Гелембен сусп. опіки, К. Богданович, А. Козира і Г. Леменчук господарськими, Л. Візняк і Н. Мудрейко делегатками до ЦКУО.

До Контр. Комісії ввійшли пані — М. Ждан і Г. Леменчук.

Надія Мудрейко
культ.-осв. референтка

31 ВІДДІЛ США ІМ. ОЛЕНИ ЗАВІСНОЇ В РОССФОРД-ГОЛІДО, О.

Дня 30 грудня 1973 р. відбулися Загальні Збори 31 Відділу США ім. Ол. Завісної в Россфорд-Голідо, Огайо.

До президії ввійшли: Любомира Йолдаш голова, Анна Василюшин, секретарка.

Звітували: голова Сося Лагола, секретарка Ірина Гнатчук, скарбничка Анна Василюшин.

До нової Управи ввійшли: Сося Лагола — голова, Анна Василюшин — місто голова, Ірина Гнатчук — секретарка, Надія Маспк — скарбничка, Любомира Йолдаш — референтка суспільної опіки, Стелля Закорченна — господарська реф. — Контр. Комісія: Стефанія Луківська — голова, Варвара Діка — член.

Сося Лагола, голова
Ірина Гнатчук, секретарка

69 ВІДДІЛ США, ЛОРЕЙН, ОГАЙО

Дня 16 грудня 1973 р. відбулися Загальні Збори Відділу.

До новообраної Управи на 1974 р. увійшли пп.: Марія Купчинська — голова, Оксана Пакуш — заступниця, Стефанія Лучковська — секретарка, Марія Андрійович — скарбничка. Референтки пп.: Марія Пащин і Марія Лейчаківська культ.-освітні, Таня Сілецька імпрезова, Дарія Микита сусп. опіки, Катря Шуя організаційна, Дора Тришняк бібліотекарка, Марія Нестеренко пресова, Марія Крайчик і Юстинна Рудяк господарські.

Контр. Комісія пп.: Евстахія Мацілінська — голова, Павлина Черкас і Марія Деркач — члени.

Марія Нестеренко
пресова референтка

83 ВІДДІЛ США, НЬЮ ЙОРК, Н. Й.

Річні збори відбулися 12-го грудня 1973 року. Відкрила їх молитвою голова Надія Савчук. Президія: Ірина Куровицька, предсідниця, Віра Шпонтак, шисар.

Звіти зложили пані: Надія Савчук — голова, Наталка Дума й Орися Саяк — секретарки, Нуся Сафіян — скарбничка, й референтки пані: Дарія Камінська — організаційна, Христинна Маєвська — культ.-освітня, Марта Данілюк — виховна, Леся Крумшин — імпрезова, Катря Червоняк — пресова, Дарія Кекін — ярмаркова, Євгенія Івашків — зв'язків, Анна Рак — сусп. опіки, Стефанія Савчук — господарська, Ірина Куровицька — делегатка до Об'єдн. Камітету.

Від Контр. Комісії Віра Шпонтак висловила признання уступаючій Управі й поставила внесок признати її абсолюторію.

До нової Управи ввійшли пані — Марта Данілюк — голова, Марія Соробей — заступниця, Марта Яцушко й Орися Саяк — секретарки, Нуся Сафіян — скарбничка. Референтками стали пані: Ірина Бехтольд — організаційною, Христинна Маєвська і Світлана Недільська — культ.-освітніми, Оля Гаєцька, Наталка Дума і Дарія Генза — виховними, Наталка Дума й Іна Соломон — опікунками сітлички, Леся Крумшин і Оксана Базилевська — імпрезовими, Катря Червоняк, Марта Ярош і Галіна Сміндак — пресовими, Дарія Кекін, Дарія Леськів, Галіна Обершинн і Марія Вижницька — ярмарковими, Олімпія Роговська, Галіна Сміндак, Євгенія Івашків та

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невивічливих і образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10:30—1 і по полудні від 3—6. В інших годинах за домовленням: тел: 674-5508 (код. 212).

Катря Червоняк — зв'язків, Ірина Мокривська — сусп. опіки, Стефанія Савчук, Люба Михалевиц і Лідія За-
кревська — господарськими.

Контр. Комісія: Надія Савчук, Дарія Камінська й Анна Рак.

Нововибрана голова Марта Даннюк подякувала за довір'я й закрила Збори молитвою.

Присутніх було 36 членок і голова Окр. Ради Олександра Кіршак.

91 ВІДДІЛ СУА ІМ. М. КИСІЛЕВ-СЬКОЇ, БЕТЛЕГЕМ, ПА.

Збори відбулися 13 січня 1974 р. Їх відкрила голова п-і Марія Корчевий молитвою, після спільного обіду.

До президії вибрано пань: Уляну Глинську — головою, Олю Цегельську — секретаркою. Присутніх було 12 членок.

Протокол із попередніх Загальних Зборів відчитала п-і Дарія Балазюк. Звітували пані: Богданна Михайлів, секретарка, Ліда Яб, касієрка і референтки — Оля Цегельська культурно-освітня, Надя Цегельська господарська, Дарія Балазюк сусп. опіки, Ірина Бачинська організаційна, Анна Гарас від Контр. Комісії. Після дискусії голова Контр. Комісії Анна Гарас поставила внесок на уділення абсолюторії уступаючій Управі, що Збори ухвалили одностайно. П-і Христина Попович подала пропозицію, залишити і перевибрати цю саму Управу, яку Збори підтримали і перевибрали тих самих членок у такому порядку:

Голова Марія Корчевий, заступниця й організаційна реф. Ірина Бачин-

ська, секретарка Богданна Михайлів, касієрка Надя Цегельська. Референтки: культ.-освітня й виховна Оля Цегельська, сусп. опіки Дарія Балазюк, господарська Люся Гентош. Контр. Комісія: голова Анна Гарас, члени Ліда Яб і Христина Попович.

Ольга Цегельська
секретарка Річних Зборів

**

104 МОЛОДЕЧИЙ ВІДДІЛ СУА, НЬО ЙОРК, Н. Й.

Загальні збори Відділу відбулися 2 грудня 1973 р. Відкрила їх молитвою голова Марійка Цимбаліста. До президії ввійшли: Марія Гарайда — голова, Оксана Бойко — секретарка. Протокол із попередніх зборів відчитала Ірина Волошин.

До нової Управи ввійшли: Ліда Лещук — голова, Оксана Бойко — заступниця, Стефанія Савка — секретарка, Анна Фанок — скарбничка. Референтки: Марійка Цимбаліста — організаційна, Марія Гарайда — культ.-освітня, Марія Цюпа — імпресова, Ірина Волошин — пресова, Геня Сиван — сусп. опіки, Зірка Салаяк — зв'язків і народнього мистецтва, Оля Шайда — господарська.

Контр. Комісія: Анна Кухта — голова, Анна Кошак і Оксана Куйбіда — членки.

Ірина Волошин
пресова референтка

**

108 ВІДДІЛ СУА, НЬО ГЕЙВЕН

Загальні збори Відділу відбулися 10 грудня 1973 р. Присутніх було 11 чле-

нок, що становило вимагане кворум. Збори відкрила містоголова Аня Аска-кат. Вона привітала присутню голову Окружної Ради стейтів Нової Англії Анну Любинську. Однохвилинною мовчанкою вшановано пам'ять покійної Осипи Грабовенської, містоголови СУА.

Протокол із попередніх зборів прочитала секретарка Христина Мельник.

Предсідницею зборів вибрано Валею Ширай, секретаркою Надю Троян. Збори одностайно ухвалили абсолюторію уступаючій Управі.

До нової Управи ввійшли: Аня Іска-кат — голова, Геня Гарвей — заступниця, Марійка Собко — скарбничка, Христя Мельник — писарка. Референтки: Уляна Зінч організаційна, Оксана Бичкало виховна, Марійка Антонішин сусп. опіки, Надія Троян пресова, Дізя Брочинська культ.-освітня, Стефа Колос господарська. До Контр. Комісії ввійшли: Люба Гільдей — голова, Зося Сивак і Валяс Ширай — членки.

У внесках і запитах Дізя Брочинська запропонувала, щоб сходини відбувалися в приватних домах. Вирішено, що наступні сходини відбудуться 16 січня 1974 у Валі Ширай.

Анна Любинська висловила вдволення з дружньої співпраці Відділу. Вона пояснила важливість Окружної Ради й повідомила, що вибір нових керівних органів Окр. Ради відбудеться в Нью Гейвені. Представниця ОР закликала жертвувати поважніші суми на потреби СУА й доручила вимагати вивчення справи Музею Народнього Мистецтва СУА, який усунуто з Українського Інституту Америки в Нью Йорку.

Предсідниця зборів подякувала А. Любинській за участь у сходинах і за поради. Проведено дискусію над фінансовими зобов'язаннями Відділу перед Централю. Христина Мельник прочитала список внесків вплачених до Централі — близько 200 дол.

Після закриття зборів Валею Ширай присутні вгощалися чаєм і солодким.

Валентина Ширай, предс. зборів
Надія Троян, секретарка